

KRYRSKÁ ROZHLEDNA

Cena 15,- Kč

Čtvrtletník městského úřadu pro Kryry, Běsno, Stebno a Strojetic

1 | 2025

Úvodní foto Aleš Folkman

KAM V KRYRECH A OKOLNÍCH OBCÍCH?

PRŮVODCE SPOLEČENSKÝMI A KULTURNÍMI AKCEMI ROKU
2025 - NAJDETE NA STRANÁCH 9 - 11

SBÍRÁME KRYRSKÉ RECEPTY - VÍCE NA STRANĚ 22

POZVÁNÍ NA VÝSTAVU HART - POPART NA STRANÁCH 40 - 41

O VELIKONOCÍCH S OTCEM ALEXANDREM SIUDZIKEM,
ŘÍMSKOKATOLICKÝM FARÁŘEM PODBOŘANSKÉHO
REGIONU - ČTĚTE NA STRANĚ 59

**ABRAHÁMOVINY KRYRSKÝCH HOUBAŘŮ, ROZHOVOR S
AUGUSTINEM HERMANEM NA STRANÁCH 42 - 48**

Foto Petr Eisenhammer

Psal se rok 1905 a v nově vytvořeném parku začala růst velkolepá stavba, jejíž sláva hvězd se bude dotýkat ještě za 120 let. Pořád to bude inspirativní dáma, která nenechá v klidu fotografa, básníka, textaře, literáty, malíře...všechny, kterým svou krásou a půvabem učaruje jednou a napořád.

Klenot na Kostelním vrchu měl už na přelomu 19. a 20. století zdobit nově vzniklý městský park. Tento geniální nápad se zrodil ve zdejší Okrašlovací společnosti v čele s řídícím učitelem Ferdinandem Eisenkolbem. Původní podoba měla mít jen 12 m, nakonec si ale velkolepý projekt na svou realizaci ještě pár let počkal a nové stavební plány na vyhlídkovou věž vysokou přesně 27,3 m byly na světě právě až v roce 1905. Tehdy se začalo s realizací. Možná by si naše město zasloužilo mít svůj vlastní svátek, a to den 17. červen. Přesně tento den totiž v roce 1906 proběhlo slavnostní otevření Schillerovy rozhledny v podobě, kterou známe i dnes.

Blížíme se tedy opět milovými kroky k významným narozeninám naší dominanty. V příštím roce oslaví už 120. výročí od svého prvního otevření veřejnosti. Malé narozeniny má vlastně už letos, protože finální návrh konečné podoby vznikl už na jaře roku 1905. Časopis Kryrská rozhledna proto otevírá možnost oslavit významné narozeniny různorodými příspěvky veřejnosti inspirovanými právě naší rozhlednou už od letošního roku.

Úvodní fotografie Petra Eisenhammera vznikla možná až symbolicky první den letošního roku. Rozhledna v červánkovém závoji inspirovala v tu chvíli možná nejednoho z nás. Kouzlo má pro místní i všechny ty, kteří naše město navštíví. Ona je totiž tím hlavním důvodem, lákadlem, vábníčkou a zároveň motivací a výzvou...

Krásné jaro zahalené do vůně probouzející se květeny
přeje za redakci Emilie Mazourová

NAD KRAJEM HRDĚ STOJÍŠ...

Nad krajem hrdě stojíš,
strážkyně klidu a snů,
svým stínem do údolí,
příše slavné dějiny dnů.

Tvůj vrchol hladí mraky,
šaty máš z červených cihel,
v dálce se třpytí řeky,
původní krásu vrátil ti,
mistr tesař Karel.

Z tvých schodů čas plyne,
každý ten schod, je příběh sám,
osudy lidí, co chtěli vidět,
ten šířý svět, který jim byl dán.

Kryrská rozhledno, svědkyně dění,
odhal nám svá tajemství,
v tvém objetí život se změní,
a básník ti dal jméno své.

Stojíš tam sama, kde země dýchá,
kde snoubí se nebe s rájem,
kdo k tobě jednou zavítá,
navždy zůstane tvým poutníkem.

Jsi němý maják v moři,
však tvůj hlas tiše říká,
když srdce se trápí a život bolí,
ta věrná dáma naše domovy hlídá.

Z JEDNÁNÍ ZASTUPITELSTVA MĚSTA KRYRY

Vážení spoluobčané,

dovolte mi, abych Vás informoval o tom, co důležitého se událo na 19. jednání Zastupitelstva města Kryry, které proběhlo 26. února 2025.

S účastí 12 z 13 zastupitelů jsme projednali a schválili řadu bodů, které ovlivní život v našem městě. V úvodu jednání jsme se tradičně věnovali našim školským zařízením. Schválili jsme účetní závěrky Mateřské a Základní školy za rok 2024. Mateřská škola hospodařila se zlepšeným výsledkem, který jsme převedli do jejího rezervního fondu. Základní škola bohužel vykazovala ztrátu, kterou jsme ale pokryli z rezerv z let minulých. Schválili jsme také odpisové plány obou škol pro letošní rok a potvrdili termíny uzavření mateřské školy během letních prázdnin a Vánoc. A jak už je u nás zvykem, i letos jsme schválili příspěvek na dopravu našich školáků a jejich pedagogů na lyžařský kurz.

Dále na jednání proběhla kontrola plnění dříve přijatých usnesení a zastupitelé byli seznámeni s tím, jak se čerpal rozpočet města ke konci roku 2024. Schválili jsme také inventarizaci majetku a odpisový plán na letošní rok. Jedním z nejdůležitějších bodů jednání bylo bezesporu připojení Kryr k optické síti. Abych zjistil zájem občanů, uspořádal jsem anketu. Výsledek byl skvělý – 85 % z více než 400 hlasujících si přeje rychlý internet! Na základě tohoto silného mandátu a po diskusi se zástupci společnosti CETIN a T-Mobile, kteří se jednání zúčastnili, mě zastupitelstvo pověřilo dalším jednáním o zasíťování našeho města. Modernizace města a majetku města pokračuje. Jedním z dalších kroků k modernizaci Kryr je instalace fotovoltaických elektrárn na střechy městského úřadu, základní i mateřské školy. Z 25 nabídek jsme vybrali jako nejvhodnější tu od společnosti SESTERA, s.r.o., a jako alternativu jsme schválili společnost Baterie Beránek, s.r.o.

Nezapomínáme ani na spolky a kulturu. Všechny spolky, které od nás v loňském roce dostaly příspěvek, jej řádně vyúčtovaly. Pro letošní rok jsme projednali nové žádosti a finanční výbor doporučil podpořit 15 žadatelů, a to v celkové výši 550 000 Kč.

Kulturní dům v Kryrech čeká rekonstrukce, stejně tak jako kulturní dům ve Strojeticích, ve kterém již rekonstrukce probíhá. Vzhledem ke špatnému technickému stavu kryrského kulturního domu jsme se rozhodli pro jeho rekonstrukci. Prvním krokem je architektonická studie, kterou pro nás zpracuje společnost DESIGN PROJEKT, s.r.o.

Dále chceme také zlepšit zázemí pro naše hasiče. Proto jsme připravili žádost o dotaci na rekonstrukci garáží, elektroinstalace a další úpravy hasičské zbrojnice.

Zároveň se pokusíme získat dotaci na obnovu kulturní památky, resp. dotaci na údržbu Schillerovy rozhledny, která v příštím roce oslaví 120 let.

Na 19. jednání ZM Kryry jsme dále projednali žádost o změnu územního plánu v Běsně, se kterou zastupitelstvo nesouhlasilo. Zabývali jsme se také smlouvami s ČEZ a záměry města prodat některé pozemky.

Věřím, že všechna tato rozhodnutí, která jsme na tomto zasedání zastupitelstva učinili, povedou k dalšímu rozvoji Kryr a ke spokojenosti Vás, našich občanů.

*S úctou
Václav Kadlecěk, starosta města*

Foto: Laurencia Helásková

Investice do infrastruktury

1 Optická síť

Jednání o zasíťování města

2 Fotovoltaická elektrárna

Instalace na budovy MěÚ, ZŠ a MŠ

3 Rekonstrukce KD Kryry (č.p. 67)

Architektonická studie

Žádosti o dotace

1 Komunitní centrum

Program obnovy venkova Ústeckého kraje

2 Kulturní akce

Podpora regionální kulturní činnosti 2025 (1. máj)

3 Požární zbrojnice

IROP 2021-2027, rekonstrukce garáží

4 Obnova památek

Program obcí s rozšířenou působností

Smlouvy o věcném břemenu

ČEZ Distribuce a.s.

Tři smlouvy schváleny

Náhrady

2.000 Kč, 10.770 Kč, 77.950 Kč

Umístění

Různé lokality v Kryrech

Prodej pozemků

Strojetice

52 m2, p.č. 1254

Kryry

183 m2, p.č. 4037/3

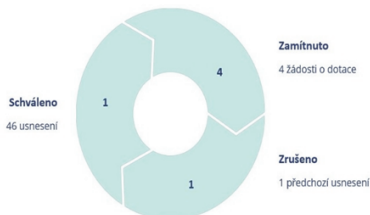

Kryry

91 m2, p.č. 3173/8

Cena: v čase a místě obvyklá + náklady spojené s převodem

Závěr jednání

Další jednání zastupitelstva bude 23.4.2025

DAŇOVÝ A POPLATNÍKŮV KALENDAŘ 2025...

...ANEB NA SKOK K FINANČNÍM

ZNÁTE DIP? Už rok na trhu funguje tzv. DIP neboli dlouhodobý investiční produkt. A o co, že se jedná? DIP je alternativou k penzijnímu spoření a soukromému životnímu pojištění. Má podpořit všechny občany, aby si více střídali na stáří. Sjednat si jej lze pouze u licencovaných subjektů, jako jsou banky, investiční společnosti a obchodníci s cennými papíry. Dohled nad poskytovateli DIP vykonává Česká národní banka (na jejích webových stránkách také můžete najít veškeré poskytovatele tohoto produktu www.cnb.cz). Jeho hlavním přínosem je možnost získání daňové úlevy, získání příspěvku od zaměstnavatele a také potenciálně vyšší zhodnocení oproti dřívějším produktům penzijního spoření. Hlavní nevýhodou tohoto druhu spoření je fakt, že se na něj nevztahuje státní příspěvek, který je možné čerpat například v rámci doplňkového penzijního spoření (DPS). Naopak výhodou DIP je možnost si odečíst výši vkladu od daňového základu až do výše 48 000 Kč za rok. Od 1. května 2025 dojde ke změně podmínek, za kterých se budou spořicí doby při změně poskytovatele DIP počítat pro účely posouzení, zda nemá dojít k navrácení daňové podpory. V případě, že klient převede veškeré naspořené prostředky z daňově podporovaného DIP u jednoho poskytovatele k jinému poskytovateli, spořicí doba ze zaniklého DIP se mu započte do podmínky 120 kalendářních měsíců.

Jak to bude s odpočtem na penzijní připojištění, životní pojištění a DIP v daňovém přiznání za rok 2024?

Od 1. 1. 2024 se zavedl nový souhrnný limit 48 000 Kč, který platí pro penzijní připojištění, penzijní pojištění, doplňkové penzijní spoření, soukromé životní pojištění, dlouhodobý investiční produkt (DIP) a pojištění dlouhodobé péče. U penzijního připojištění a doplňkového spoření se odpočet snižuje do 30. 6. 2024 o 1 000 Kč za měsíc, od 1. 7. 2024 o 1 700 Kč za měsíc. To znamená, že v současnosti si musíte na penzijní připojištění spořit alespoň 1 800 Kč, aby bylo možné provést odpočet z daňového základu za rok 2025 alespoň ve výši 1 200 Kč. Pro rok 2024 by to bylo při stejné výši 5 400 Kč.

Sleva na pojistném pro pracující důchodce od ledna 2025.

Starobní důchodci, kteří pracují, mají od ledna 2025 nárok na slevu ze sociálního pojištění. Na pojistném tak nyní ušetří 6,5 %. Tuto slevu uplatní zaměstnaný starobní důchodce u svého zaměstnavatele. K uznání slevy je nutné doložit rozhodnutí o přiznání starobního důchodu a čestného prohlášení o nároku na výplatu starobního důchodu v plné výši nebo potvrzení platce důchodu o pobírání starobního důchodu v plné výši s uvedením dne, od něhož výplata starobního důchodu v plné výši náleží.

ZÁKLADNÍ DAŇOVÝ A POPLATNÍKŮV KALENDAŘ 2025

DAŇ Z PŘÍJMŮ FO	1. 4. 2025	Termín pro fyzické podání přiznání k dani z příjmů a úhradu této daně
	2. 5. 2025	Termín pro elektronické podání přiznání k dani z příjmů a úhradu této daně
POPLATEK ZA KOMUNÁLNÍ ODPAD	do 31.03.2025	Termín pro platbu 800 Kč za osobu
	od 1.4.2025	Termín pro platbu 1000 Kč za osobu
DAŇ Z NEMOVITOSTI	2. 6. 2025	Splatnost celé daně z nemovitosti (pro daň do 5000 Kč včetně), nebo její první splátka (pro daň vyšší než 5000 Kč)
	1. 12. 2025	Splatnost 2. splátky daně z nemovitosti (pro daň vyšší než 5000 Kč)

KRYRSKÁ ŠTĚDROST UŽ PONĚKOLIKÁTÉ

K+M+B=2025

2. - 15. LEDNA 2025

V letošním roce proběhla na Žatecku od 2. do 15. ledna 2025 Tříkrálová sbírka. Sběrka v našem regionu byla pořádána prostřednictvím oblastní charity, v přílehlých obcích a městech kolem Žatce. A to také u nás v Kryrech, Vroutku a Nepomyšli. V letošním roce 2025 byla Tříkrálová sbírka uskutečněna již po dvacátépaté na celém území České republiky, čímž se daří pokračovat v krásné tradici.

Tato akce se setkává s velkým ohlasem. V České republice bylo minulý rok vybráno celkem úctyhodných 151 293 698,-Kč. Ze sbírky je financována řada charitativních projektů, jako jsou např. domovy pro matky s dětmi v tísní, azylové domy, domy na půli cesty, humanitární pomoc při přírodních či ekologických katastrofách.

Na Žatecku se letos vybrala neuvěřitelná částka: 597 617,-Kč za účasti několika desítek dětí, které koledovaly spolu s vedoucími v jednotlivých obcích a městech. Zvláště v Kryrech, ve Vroutku a Nepomyšli, jsme byli příjemně obdarováni štědrostí a milým přijetím.

A tak vám všem, kteří jste krále zvali do svých domovů, rádi si je vyfotografovali a také obdarovali nejen úsměvem, ale i nějakou tou dobrotou, patří velké poděkování!

Pevně věříme, že v příští Tříkrálové sbírce 2026 Vás Kašpar, Melichar a Baltazar navštíví, také vám zazpívají a napíšou nápis svěcenou křídou.

A kde jsme také vybrali tyto níže uvedené částky?

kasička 99 Vroutek.....4 161,-Kč
kasička 100 Kryry.....3 130,-Kč
kasička 119 Nepomyšl.....11 818,-Kč
kasička 120 Kryry.....4 044,-Kč
kasička 121 Vroutek.....4 720,-Kč
kasička 122 Kryry.....9 816,-Kč
kasička 123 Kryry.....4 140,-Kč

Foto, text Aleš Nevečeřal

DRUHÁ SVĚTOVÁ VÁLKA SLOVY TĚCH, KTEŘÍ JI ZAŽILI... ...80. VÝROČÍ OD OSVOBOZENÍ

"Předcházejte válečným konfliktům, buďte připraveni bránit svobodu, najděte spojence a buďte silní."

Pamětníci druhé světové války

Od konce nejkrvavějšího válečného konfliktu, který kdy lidstvo potkalo, uplyne v letošním roce přesně 80 let. Dodnes se přesně neví, kolik obětí tento masakr měl. Nejčastěji se uvádí 60 milionů lidí, což by znamenalo denní průměr 27 350 obětí, nepřírodných smrtí. To jsou asi dvě třetiny současného lounského okresu. Tato katastrofická čísla šokují i po těch letech. Stejně dlouhou dobu je tento vojenský konflikt vzpomínán a napravován. Doposud jsou mezi námi pamětníci, kteří válečné hrůzy pamatují. Je jich méně a méně, lze vlastně uvést, že díky nim je letošní výročí zřejmě poslední kulaté, které si budeme připomínat tak, jak je známe. Přímých pamětníků tohoto celosvětového neštěstí bohužel už více odešlo a odchází na druhý břeh. Přesto i naše generace mohou v současnosti vidět válečné konflikty přenesené řečeno - takřka v přímém přenosu. Zpravidla také vznikají "nevinné". Záminka je jen nepatrný plamen, který ale dokáže v konečném důsledku spálit celý svět. Podobně jako tomu bylo před devadesáti lety, kdy se jiskřičky ohniště šířícího se nacismu postupně rozhořely v téměř neuhasitelné vaty.

České národní radě se následně podařilo uzavřít s Němci dohodu a části Wehrmachtu se tak vzdaly, fanatici z řad SS ale bojovali dál. Brzy ráno 9. května 1945 pak do Prahy vjela i sovětská vojska, která byla Pražany nadšeně vítána v symbolických scénách plných jásotu, nadšení a šefíků. A nemůžeme se tomu dnes divit, vítání v mnohých městech byli všichni ti, kteří je zbavili válečných útup a přinesli svobodu. Sověti pak v Praze zlomili poslední ohniska německého odporu, jenž byla reprezentována hlavně zbytky dvou německých divízií, jednak 2. tankové divize SS „Das Reich“ a 44. divize pancéřových granátníků SS „Wallenstein“.

Ne jinak tomu bylo i v našem kraji. Už koncem dubna 1945 bylo zřejmé, že se konec nekonečné války blíží. Dne 4. května ohlásil německý rozkaz, že se mají obyvatelé kraje odebrat do Lubence, kde byl očekáván příjezd americké armády.

A jak probíhal konec krvavého neštěstí podle dochovaných deníků? Německá delegace vedená generálem Alfredem Jodlem dorazila 5. května 1945 do francouzské Remeše. Měla tam dojednat podmínky kapitulace. Po sérii jednání nakonec Němci 7. května zhruba o půl třetí ráno souhlasili s bezpodmínečnou kapitulací. Datum a čas kapitulace bylo stanoveno na druhý den, to jest na 8. května 23:01 středo-evropského letního času. Do hry navíc vstoupil sovětský vůdce Stalin, který chtěl, aby se kapitulací akt podepsal ještě jednou v Berlíně. K tomu pak 8. května skutečně došlo. Jednání ale provázely různé formální komplikace, takže německý zástupce polní maršál Keitel mohl dokumenty podepsat až těsně před půlnocí, zhruba okolo 23:45. Moskva ale spadá do jiného časového pásma, takže pro Stalina byla dohoda vlastně podepsána až v prvních minutách 9. května, přesněji okolo 0:45 ráno. Sověti proto konec války datovali k 9. květnu, západní spojenci k 8. květnu. Dnes je v České republice slaven jako Den vítězství právě 8. květen, přestože se tento den například ještě v Praze velmi tvrdě bojovalo. Na území tehdejšího Protektorátu Čechy a Morava se totiž nacházela německá Skupina armád Střed pod velením polního maršála Ferdinanda Schörnera. Ta patřila k posledním bojeschopným německým jednotkám a nehodlala se vzdát bez boje. Jak již bylo řečeno, boje byly sice oficiálně ukončeny k 8. květnu 1945, ale Schörnerovi vojáci nehodlali padnout do sovětského zajetí. Ve snaze dostat se za každou cenu na západ se ale museli dostat skrze Prahu, kterou již v té době do velké míry ovládali čeští povstalci. Rozhořely se prudké boje, během nichž přišla o život řada lidí a bylo zničeno například křídlo Staroměstské radnice.

To se ale nakonec nestalo, náš kraj osvobodila Rudá armáda. Definitivní konec války přinesly jednotky 13. sovětské armády v čele s generálplukovníkem N. P. Puchovem. Konkrétně se jednalo o součásti 333. střeleckého pluku pod velením plukovníka Jakuba Alexejeviče Baběnka. V krátké době byla v regionu také dislokována československá vojenská posádka sestávající se z vojenské jednotky „Zateč“ v síle 150 mužů, kterým velel štábní kapitán Jaroslav Perný. Tu tvořili převážně mladí volynští Češi, příslušníci čs. východního armádního sboru. Ti zajišťovali zejména bezpečí pro obyvatelstvo, neboť tato přelomová doba přinesla mnoho napětí, zlosti, msty a dalšího zabíjení nevinných.

Bohužel ani po tolika desetiletích neustává to, co lze označovat zprofanovaným výrazem „ideologický boj“. Proč proto bez jakékoli předpojatosti, výhradně na podkladě dostupných faktů, přiblížit, kdo, jak dlouho, jakými silami se účastnil osvobození - velkých dějinných událostí.

Rudá armáda bojovala na československém území 235 dní – od 20. září 1944 do 11. května 1945. Jako první svazky vstupují na naše teritorium 242. horská střelecká a 129. gardová střelecká divize 4. ukrajinského frontu. Svou osvobozenickou misi Rudá armáda zahájila na podzim 1944 těžkými boji v Karpatech a vítězně ji ukončila na jaře 1945 v Praze. Za tu dobu postoupila do hloubky 800 kilometrů. Postupně na karpatsko-pražském směru uskutečnila šest operací.

V polovině dubna 1945 se k západní hranici předmnichovského Československa přiblížila 3. armáda Spojených států amerických, jejímž velitelem byl G. S. Patton. Záhy zahájila postup k jihovýchodu s cílem proniknout do Rakouska. Při zajišťování jejího levého křídla vstoupily její útvary dne 18. dubna 1945 v Ášském výběžku na československé území. V následujících třech týdnech osvobodily mnohá území západních a jihozápadních Čech. Bojových akcí se na frontě dlouhé 350 kilometrů od Aše po Vyšší Brod zúčastnil V. a XII. sbor

3. armády, jejichž síla činila zhruba 150 000 vojáků. Z XII. sboru se na osvobození Československa podílely 4. obrněná divize a 90. pěší divize. Z V. sboru se jednalo o 16. obrněnou divizi, 1., 2. a 97. pěší divizi. Po kapitulaci Hranic, Aše a Františkových Lázní se americkým jednotkám podařilo osvobodit Cheb. Operační prostor všech bojujících vojsk byl k 30. dubnu 1945 vymezen demarkační linií sledující přibližně západní hranici Československa z roku 1937. Následně byla po souhlasu Sovětů demarkační čára posunuta na osu Karlovy Vary – Plzeň – České Budějovice. Důvodem změny byla nutnost krýt levý bok Pattonovy armády při jejím postupu do Rakouska. Příslušný rozkaz k zahájení útoku do vnitrozemí Čech byl vydán vrchním velitelem spojeneckých sil v Evropě gen. D. D. Eisenhowerem dne 4. května 1945. Již první den se Američané zmocnili Domažlic, Kdyně, Tachova a Klatov. Den poté přinesli svobodu mimo jiné do Strakonice, Mariánských Lázní a Plzně. Během 7. května 1945 vojenské útvary osvobodily Sokolov, Loket, Horní Slavkov, Rokycany a dosáhly stanovené demarkační linie. Přestože Američané nepokračovali až do hlavního města Prahy, útvary 4. obrněné divize prováděly průzkum i dále ve směru do vnitrozemí Čech. Někteří vojáci americké armády byli spatřeni mimo jiné v Berouně, Žatci, Novém Strašci či Brandýse nad Labem. K setkání americké a sovětské armády došlo dne 10. května v Borku u Rokycan.

Ač tak či tak, soudit konec druhé světové války, resp. hodnotit politické debaty a dohody na konci tohoto lidského utrpení, je v současnosti již téměř bezpředmětné. Nic nepřináší - jen další dohady a domněnky. Můžeme se jen poučit z hrůz kruté války, které přinesla a které postupně odkrývala a možná i doposud odkrývá. Odhaluje tajemství, která měla navždy zmizet, měla být zničena, měla být zapomenuta. Válka skončila vítězstvím spojených armád celého světa, ať již inklinující k východnímu, či západnímu bloku. Hitlerovi spojenci věřili do poslední chvíle ve zvrát války ve svůj prospěch. Do konce války byl celý svět držen v nejistotě, protože osud všech

mohla změnit „zázračná atomová zbraň“. Tu však naštěstí nacisté nestihli vyrobit. Pověst o ní ale byla předmětem simulace dalšího strachu a obav po celou dobu trvání války. Druhá světová válka je proto označována také jako závod o atomové zbrojení.

Současnost v tomto ohledu spoustu pochyb však mít může. I proto je tak nelehké a vleklé dohodnout se na mírových jednáních. Historie již mnohokrát podala důkaz o tom, že válčení nic neřeší, přináší jen lidské utrpení a smrt. Doufejme v jediné, že generace, které válku nezažily, nežily ji, nemají potřebu „sáhnout“ si na její reálnou podobu.

Z dostupných materiálů zpracovala
Emilie Mazourová

KAM ZA KULTUROU A SPOLEČENSKÝMI AKCEMI 2025

březen	27.3.2025	ČTVRTEK	MĚSTO KRYRY	Literární podvečer s Janem Werichem a Janem Milotou
duben	5.4.2025	SOBOTA	VC BERTÍK KRYRY	Uklidíme Česko! Turistická výzva Bertíka
	19.4.2025	SOBOTA	OV a OS Stebno	Velikonoční koncert ve Stebně
	26.4.2025	SOBOTA	ZK KRYRY	Pochod HAVRANÍ STOPOU
	27.4.2025	NEDĚLE	SDH KRYRY	Krajská soutěž hasičů - setkání
	30.4.2025	STŘEDA	OV a OS Stebno	Pálení čarodějnic a stavění májky ve Stebně
	30.4.2025	STŘEDA	OV BĚSNO	Stavění májky v Běsně
květen	30.4. - 1.5.2025	STŘEDA, ČTVRTEK	MĚSTO KRYRY	Svátek dobré nálady - 24. ročník
	1.5.2025	ČTVRTEK	LEKAF KRYRY	Vernisáž HART – Popart, místního umělce Ivana Hradila
	7.5.2025	STŘEDA	MĚSTO KRYRY	Pokládání věnců Kryry, Běsno, Strojeticce, Stebno
	11.5.2025	NEDĚLE	SVAZ TĚL. POST.	Svátek matek Kryry
	14.5.2025	STŘEDA	SK HAVRAN KRYRY	Den pro děti - pro školky regionu
	17.5.2025	SOBOTA	MÁJOVNÍCI	Staročeské máje Kryry
	29.5.2025	ČTVRTEK	LEKAF KRYRY	Talkshow Romana Skamene a Petra Martináka
	31.5.2025	SOBOTA	ZK KRYRY MÁJOVNÍCI	Den dětí Kryry
červen	1.6.2025	NEDĚLE	OV BĚSNO	Den dětí v Běsně
	7.6.2025	SOBOTA	VC BERTÍK KRYRY DIETRICH KRYRY ŘK CÍRKEV	Sousedská slavnost u kostela, Kryry, 2. ročník
	19.6.2025	ČTVRTEK	LEKAF KRYRY	Eva Adams – Hudební představení části legendárního dua Eva a Vašek
	21.6.2025	SOBOTA	OV a OS Stebno	Zahájení léta a dětský den ve Stebně
	26.6.2025	ČTVRTEK	LEKAF KRYRY	Talk show Milan Pitkin a Stanislav Hložek
	28.6.2025	SOBOTA	SK HAVRAN KRYRY	Alkohol cup
červenec	18. - 19.7.2025	PÁTEK SOBOTA	LEKAF KRYRY	Kyrský Krák

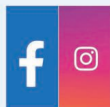
červenec	25.7.2025	PÁTEK	LEKAF KRYRY	Promítání letní kino Kryry
srpen	1.8.2025	PÁTEK	LEKAF KRYRY	Promítání letní kino Kryry
	8.8.2025	PÁTEK	LEKAF KRYRY	Promítání letní kino Kryry
	15.8.2025	PÁTEK	LEKAF KRYRY	Promítání letní kino Kryry
	23.8.2025	SOBOTA	LEKAF KRYRY	Čarodějnická rozhledna (dětský den)
	29.8.2025	PÁTEK	LEKAF KRYRY	Promítání letní kino Kryry
	30.8.2025	SOBOTA	OV a OS Stebno	Ukončení léta ve Stebně
září	září 2025	SOBOTA	VC BERTÍK KRYRY	Hobby horse cup
	září 2025	V TÝDNU	VC BERTÍK KRYRY	Den otevřených dveří v Bertíku
	září 2025	VÍKEND	OV BĚSNO	Loučení s létem v Běsně
	28.9.2025	NEDĚLE	MĚSTO KRYRY	Svatováclavská pouť, 3. ročník
	28.9.2025	NEDĚLE	LEKAF KRYRY	Pochod a běh pro Kryrský park
říjen	3. - 4.10.2025	PÁTEK SOBOTA	MYKOLOGOVÉ KRYRY	Výstava hub Kryry
	říjen 2025	V TÝDNU	MĚSTO KRYRY	Beseda o cestování s Jakubem Kachelmaierem
	11.10.2025	SOBOTA	VC BERTÍK KRYRY	Drakiáda a dýňování Kryry
	24.10.2025	PÁTEK	MĚSTO KRYRY	Divadelní představení Divadla na Maninách
	25.10.2025	SOBOTA	LEKAF KRYRY	Halloweenská stezka Kryry
listopad	1.11.2025	SOBOTA	OV a OS STEBNO	Bludičky ve Stebně
	21.11.2025	PÁTEK	MĚSTO KRYRY	Vánoční koncert Beladona Quartet
	23.11.2025	NEDĚLE	SVAZ TĚL. POST.	Vánoční posezení
	28.11.2025	PÁTEK	OV BĚSNO	Halloweenská stezka Běsno
	29.11.2025	SOBOTA	OV a OS STEBNO	Adventní koncert ve Stebně
	29.11.2025	SOBOTA	MĚSTO KRYRY	Rozsvícení vánočního stromu

prosinec	5.12.2025	PÁTEK	OV BĚSNO	Mikuláš s čerty v Běsně
	5.12.2025	PÁTEK	LEKAF KRYRY	Pekelný vůz
	6.12.2025	SOBOTA	OV a OS STEBNO	Mikulášská s čerty Stebno
	6.12.2025	SOBOTA	VC BERTÍK KRYRY MĚSTO KRYRY	Putování za Mikulášem Kryry
	14.12.2025	NEDĚLE	MĚSTO KRYRY, DIETRICH KRYRY ŘK CÍRKEV	Adventní koncert v Kostele Narození Panny Marie Kryry
	20.12.2025	SOBOTA	ZK KRYRY MĚSTO KRYRY	Vánoční posezení s občany
	23.12.2025	ÚTERÝ	OV a OS STEBNO	Betlémské světlo ve Stebně
leden 26	1.1.2026	ČTVRTEK	LEKAF KRYRY	Tradiční novoroční pochod
únor 26	únor 2026	SOBOTA	MÁJOVNÍCI, MĚSTO KRYRY VC BERTÍK KRYRY	Masopust a Maškarní ples pro děti Kryry
	únor 2026	PÁTEK	MĚSTO KRYRY	Reprezentační ples města Kryry
březen 26	březen 2026	SOBOTA	ZK KRYRY MĚSTO KRYRY	Mezinárodní den žen

Město Kryry, místní spolky a sdružení si připravily jako každý rok mnoho kulturních a společenských akcí. Termíny nejsou závazné a mohou se změnit, proto sledujte Facebook města a spolků, webové stránky města a městské vývěsky. Zároveň může dojít k doplnění o některou z dalších zajímavých akcí. O některých budeme informovat i na stránkách městského zpravodaje.

REPREZENTAČNÍ PLES MĚSTA OVLÁDL ZAMILOVANÝ VALENTÝN...

**14. ÚNORA 2025
KULTURNÍ DŮM
KRYVÝ**

Letošní městský bál se konal přesně ten večer, který završil den, kdy se slaví jeden z neznámějších svátků lásky, vztahů a romantiky. Hojná plesová účast napovídala, že právě nekritizovanější, nejkomentovanější, mnohdy bez pádného důvodu nenáviděný a opovržení hodný svátek svatého Valentýna byl i v našem českém prostředí vzat na milost...a prostě se slaví. A proč jej vlastně „hejtovat“, když je to oslava, při které si páry připomínají svou lásku a vzájemnou důvěru. Obdarovávají se milými pozornostmi – symboly lásky. Starý zvyk se zrodil v Římě a cestuje časem i po celém světě, proto jej vítáme jako další možnost pro vyjádření svého citu vůči tomu, kdo je nám v životě nejvzácnější...A to byl i důvod, proč se městský ples 2025 nehalil do standardních barev žluto černých, ale právě červené barvy lásky. Znovu to byl i ples dobročinný, a to již potřetí v řadě. Tentokrát byl veškerý výtěžek plesu věnován na léčbu malé Martinky z blízké Jesenice u Rakovníka, které osud obrátil život naruby už ve dvou letech...

Úvodu se bezchybně zhostil mladý hudební talent Miroslav Čermák se svým kytarovým vystoupením. V jeho podání si mohli hosté plesu užít známé i méně známé songy, některé stylově s LOVE nádechem, jenž nesla jeho folková kytara sálem.

Atmosféra celého plesu tak byla už od prvních chvil povýšena do sice slavnostní, ale velmi milé, místy uvolněné, euforické a bujaré nálady.

Večerem provázel moderátor Marek Folda, který se v našem městě ujal moderátorského pulťku poprvé. Taktovku předával kapelníkovi JIH bandu Jiřímu Holubičkovi, jehož seskupení má široký repertoár, a tak i tento večer zahrálo popové, rockové, ale i lidové písně k poslechu, ale hlavně k tanci.

Jak již bylo zmíněno v úvodu, i tentokrát byl ples dobročinný. Výtěžek plesu byl věnován na léčbu šestileté Martinky z Jesenice, která ve dvou letech tonula. Někteří o jejím smutném příběhu možná slyšeli, ale všemě nikdo z nás neví přesně, co se tehdy stalo. Martinka byla zdravou, veselou a velmi čipernou holčičkou. Během několika málo minut jí v jednom předjárním dni nepatrná kaluž vody zachycená po zimě na bazénové plachtě otočila život vzhůru nohama. Dnes se neobejde bez odborné pomoci, kterou jí poskytuje jak její rodina, tak i ústavní péče.

Její krutý osud může být z minuty osudem kteréhokoliv jiného člověka. Tonutí (lidově "topení") je totiž jeden z nejčastějších úrazů, o kterém každý z nás slyšel a možná i tonoucího viděl a poskytoval mu první pomoc. Život při něm ohrožuje nedostatek kyslíku, někdy bohužel nenapravitelně a napořád...

Finanční podpora je jedinou možností jak důsledky úrazu, který se Martince stal, zmírnit, jak jí alespoň trochu pomoci od bolesti a trápení, kterých si ve svých šesti letech zažila více než dost. Šek ve výši 20 tis. Kč věnovalo rodičům dítěte město Kryry, za které jej předával místostarosta Petr Ulke.

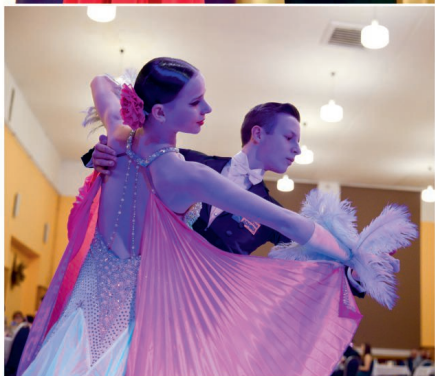
Další finanční částka putovala od všech zúčastněných plesu, kteří se nechali vyfotografovat ve Valentýnském fotokoutku nebo si zakoupili červenou růži v rámci dámské volenky či své milované osobě věnovali čokoládového Valentýna. Veškerý výtěžek z tohoto prodeje byl věnován rovněž na léčbu malé holčičky.

V závěru tohoto článku uveřejňujeme celý její příběh, který sepsali rodiče. Ti také za jakoukoliv podporu velmi děkují, připojen je i QR kód pro další případnou finanční pomoc na transparentní účet: <https://www.csas.cz/en/transparent-accounts#/000000-4591901043/Martina-Bidmanova>.

V první půli plesu nechybělo ani úchvatné předtančení. Tentokrát se v Kryrech představil Taneční sportovní klub Admira Kladno.

První blok představil standardní tance v podání tanečních párů Jan a Kateřina a Jaroslav a Simona, kteří soutěží i na Mistrovství ČR v této kategorii tanců. K vidění byl jeden z nejstarších tanců vůbec – waltz, následovalo dynamické a ostré tango, které zklidnil hudebně pomalejší slowfoxtrot, aby poté první blok uzavřel nejrychlejší standardní tanec – quickstep.

Druhý blok byl ukázkou latinskoamerických tanců, mezi kterými nesměla chybět chacha, nejmodernější tanec z 60. let minulého století, následovala rumba – milostný tanec původem z Kuby, který do Valentýnského večera tematicky velmi zapadla. Tu vzápětí vystřídal tanec, který nesmí nikdy chybět na karnevalu v Rio De Janeiru – skvostná samba. Celou ukázkou tanečního klubu uzavíral rychlý dynamický tanec s prvky rock' n' rollu a swingu, nejrychlejší latinskoamerický tanec – jive.

I tentokrát nechyběla bohatá tombola, kterou většinou darovali sponzoři městského plesu. Losovalo se ve dvou kolech, ve slosování byly všechny vstupenky. A co bylo možné vyhrát? Dárkový balíček

plný dobrot, degustační poukázku v restauraci, soudek piva nebo mnoho uklidových pomocníků v domácnosti. Nechyběla zvěřina - poukaz na divočáka či jelena siku, předplatné internetu, auto na víkend nebo poukázka do květinářství.

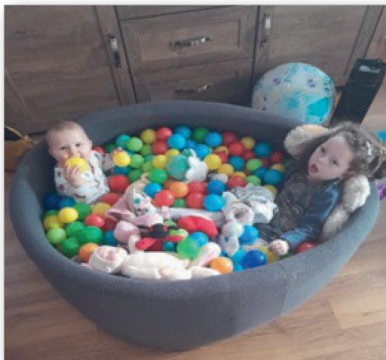
Letošní reprezentační ples města končil jak jinak než nad ránem. Bavili se všichni, kteří se bavit chtěli. Hojnou účast nezhatila ani virová epidemie, která se dostavila těsně před jarními prázdninami. Ty začaly minulý pondělí a končily právě valentýnským pátkem. I přesto, že mnoho rodin s dětmi vyrazilo na hory, případně na jinou dovolenou, účast hostů na plesu byla velká. Potvrdila, že je o reprezentační ples stále zájem.

Slavnostní večer uzavíraly poslední tóny populárních songů a nezbylo než se těšit na další městský bál, který v pocovidové době ponese číslovku pět. Ples 2025 skončil, ať tedy žije reprezentační ples města Krýry roku 2026!

MARTINKA

Naše Martinka se narodila jako zdravé dítě. Veselá holčička, která ve dvou letech prodělala tonutí. Již čtyři roky je ve stavu, kdy se nehýbe, stravu a léky přijímá výživovou sondou PEG, s dýcháním jí pomáhá tracheostomie. Má silné poškození mozku a diagnostikovanou epilepsii...

Od počátku tohoto neštěstí, které ji i nás potkalo, se snažíme její zdravotní stav co nejvíce zlepšit a vrátit jí život zdravého dítěte. Věřili jsme a stále věříme v co největší pokroky. Absolvovali jsme všechny možné a dostupné terapie a rehabilitace. Hyperbarickou komoru na Kladně, tříměsíční pobyt v Hamzově léčebně. Od samého začátku jsme jezdili na rehabilitace do Kryč. Hledáme a využíváme spoustu dalších intenzivních rehabilitací a hipoterapií, které také hodně pomáhají, ale jsou finančně velmi náročné. Bohužel tyto kliniky v okolí nejsou, takže se vším je spojené i každodenní dojíždění. Ale jako rodiče dáte vše za její uzdravení, obětujete cokoliv, protože věříte, že každá další terapie pomůže, povede ke zlepšení, k normálnímu životu...

Po dvou letech bylo znát jen malé zlepšení. Martinka se začala zase rozčilovat, plakat a občas to vypadá, jako kdyby se chtěla usmát... To byla a je síla, která nás vede dál, naděje, ale i když jsme se snažili nepolevit v jejím léčení a věřili v další a další zlepšení, přišly další překážky. Tím, jak rostla a nehýbala se, začala mít problémy s kyčlemi. Trvalo nám skoro rok, než jsme sehnali někoho, kdo se nás ujal a netvrdil nám, že to vlastně nemá cenu...

Okamžitě nám byla navržena operace obou kyčlí, aby se Martince ulevilo od bolesti a tím začalo naše další cestování až do Fakultní nemocnice v Brně. Poslední operace proběhla teď v lednu 2025.

Asi největší naději jsme vkládali do transplantace kmenových buněk na Slovensku. Tato léčba je opět velmi nákladná, ale potřebovali jsme vyzkoušet vše, co nám dávalo aspoň nějakou šanci na zlepšení. Avšak po čtyřech aplikacích nedošlo k žádné změně.

Mezitím byla také několikrát hospitalizována se zápalem plic, který našťastí zvládla. Po třech letech ji tedy schválili přístroj, tzv. kašlačího asistenta, který ji pomáhá s plícemi.

Vše je velice náročné i psychicky, ale Martinka má ještě dvě skvělé ségry, jedenáctiletou Aničku, ta její péči zvládá taky a dvouletou Markétku, která nám všem vždycky zvedne náladu a pomůže nám nabrat síly, jít dál a dál mít naději na zlepšení. Cesta Martinky není jednoduchá, chceme pro ni, aby nebyla jen plná bolesti...

Za jakoukoliv pomoc a podporu velice děkujeme!

Kristýna a Martin,
rodiče Martinky.

KRYRSKÉ MASOPUSTNÍ VESELÍ 2025

22. února 2025

4. ROČNÍK

V sobotním slunečném dopoledni se vydal na svou cestu městem kryrský masopustní průvod. O organizaci se i letos postarali kryršští májovníci ve spolupráci s městem. Kryrský svátek masek byl letos zatraktivněn sněhobílou peřinou. Sněhové a mrazivé počasí náladu bujarému davu nezkalilo, ba naopak. Masopust 2025 připadl na období od 7. ledna až do 4. března, poté, od Popelčiny středy 5. března, začíná doba postní, která skončí ve čtvrtek 17. dubna 2025 před Velkým pátkem. Půvabná tradice se do našeho města vrátila před čtyřmi roky a doufáme, že zde zakoření a najde vždy dost nadšení a odhodlání mezi těmi, kteří jsou ochotni obléknout kostým a projít město pro radost ostatních.

Sraz všech masek byl tradičně před městským úřadem, kde je uvítal starosta města PhDr. Václav Kadleček. Ten jim nabídl bohaté občerstvení, za odměnu si vyslechl masopustní vinš a zašel na taneček. Zároveň masky převzaly symbolický klíč od města, čímž na tento jediný den převzaly vládu. V radostné náladě a za divácké účasti vyrazil celý průvod Hlavní ulicí na svou letošní výpravu...

A jaké, že masky byly k vidění tentokrát? Nechyběl družba (ženich) s nevěstou jako symbol něčeho nového, medvěd s medvěďákem, který je symbolem plodnosti nebo žid, který vtípkuje s diváky a snaží se s nimi "obchodovat". V průvodu nechyběl ani kominík jako symbol štěstí, cikánky hádající osud nebo smrtka symbolizující brzký konec zimy.

Dravost průvodu dodával čert, v čele kráčel laurf, jeptiška a farář, čas odpočítával ponocný a v průvodu kráčela i ženuška doprovázející laufra. A nechyběly ani zvířecí motivy jako například koza, kráva, gorila nebo medvěd. Pohádkový podtext dodávali dva vodníci a hajný. Do průvodu přišly i děti se svými velmi povedenými převleky. A našlo se i pár kryrských domácností, které průvod pohostily. Nabídky spousty dobrot a lahodného pití, mluvčí průvodu pak obyvatelům domu povínošoval koledou a obdaroval je masopustní magnetkou.

Každá maska nese svůj vlastní příběh a symboliku. Může být odrazem spojení s přírodou, odvrácení zlých duchů nebo zkrátka jen vyjádření radosti a veselí. Přes tisíciletí se masky na masopustu staly neodmyslitelnou součástí české kultury a tradice, je to naše kulturní dědictví. Každá maska nese stopu doby a příběh jednotlivých obcí. Společně vytváří pestrou mozaiku, která spojuje minulost s přítomností. Je to živé spojení s našimi předky, jejich radostí, která se sdílí a předává z generace na generaci. Nechť tedy masopustní veselí neopouští Kryry ani v budoucnu!

**MASKY ZDRAVÍ HOSPODÁŘE,
PŘINÁŠÍME RADOST DO TVÉ TVÁŘE!
DNES JE KRYRSKÝ MASOPUST,
DO KOLA SE S NÁMI PUŠT!
FLAŠINET NÁM BUDE HRÁT,
S MEDVĚDEM MŮŽEŠ TANGOVAT!
AŽ SI SPOLU ZATANČÍME,
KOŘALKOU TO OSLAVÍME!
KAŽDÝ SÁM A VŠICHNI SPOLU,
NEBRÁNÍME SE ŽÁDNÉMU ALKOHOLU!
ZA VŠECHNO TI MASKY PŘEDEM DĚKUJÍ,
ZDRAVÍ A BΛAHOBÝT TI VINŠUJÍ!**

Foto Laurencia Helásková, text Emilie Mazourová, koleda Jaroslav Janota

MAŠKARNÍ 2025 S ALENKOU A JEJÍ SHOW

Jedno únorové odpoledne v roce je v našem městě tradičně věnováno dětem. Zavedený dětský maškarní ples si drží dlouholeté prvenství ve svém konání. Vítají ho samozřejmě všechny děti a mládež, ale úsměv na tváři vyloudí i rodičům, kteří jim na plesě dělají doprovod. Není to možná tak dávno, kdy někteří z nich sami chystali svůj kostýmový převlek a těšili se na maškarní rej na kryrském sále kulturního domu. Letos ples připadl na 22. únor, a přestože v okolí rezonovala ve své největší síle virová epidemie, účast na 100 účastníků ples měl. Svoji show do Kryr přivezla Alena Skalová z Ústí nad Labem, ples pro děti zorganizovala kulturní komise města, ceny věnovalo Volnočasové centrum Bertík Kryry, které zároveň připravilo i chutné občerstvení na zábavné odpoledne.

A nutno dodat, že se všechny děti bavily od začátku až do konce maškarního odpoledne. Moderátorka, zpěvačka a tanečnice zavedla děti do světa her, kouzel a zábavy, nechybělo ani nejoblíbenější dětské vystoupení, a to bublinková show.

V závěru reje byly vyhlášeny tři nejlepší masky, které Alenka odměnila hodnotnými balíčky. Nemuselo být, ale smutně žádné dítě, na všechny čekala sladká odměna či maškarní odznáček ze světa plackohraní.

A kdo, že se líbil nejvíce tentokrát? Na třetím místě se umístila Eliška Kleinová coby mimozemšťan Stich, na druhém místě Viktorie Kateřina Skuhrovcová jako roztomilá Červená Karkulka a na celé čáře vyhrál Mikeš Deyl se svým armádním tankem, který vyrobil (jak sám prozradil) s maminkou Kristýnou za jediný večer.

Foto Laurencia Helásková, text Emilie Mazourová

KDYŽ NA OSLAVU MEZINÁRODNÍHO DNE ŽEN, TAK DO KRYRÍ!

Může být trochu opomíjený, zastaralý, úsměvný, předrevoluční, ale také plný milých slov, laskavých úsměvů, přátelských gest i láskyplných objetí. Mezinárodní den žen se slavil, slaví a slavit bude. S určitostí se tak děje v Kryrech, kde proběhl i letos. Den 8. března, kdy slaví svůj svátek všechny ženy, využíváme jako poděkování za mnoho dobrých skutků našim maminkám, babičkám, sestrám, tetám, přítelkyním a kamarádkám, zkrátka ženám všech generací. V nedělním odpolední tuto tradiční sváteční oslavu uspořádalo město ve spolupráci se zdejšími zdravotním klubem. Na ženy našeho města myslely už nějaký týden předem také děti ze zdejší mateřské školy, když pro pěkné odpoledne nazkoušely pásmo básniček a písniček a také děti zdejší školní družiny, které pro všechny ženy připravily přáníčko a květinu. Nechyběla příjemná muzika, drobné pohoštění a tradiční vonavý karafiát.

"MUŽI DĚLAJÍ ZA ŘEČÍ TEČKU, ŽENA DVOITEČKU."
Vlasta Burian, citáty o ženách

KD KRYRÍ, 9. BŘEZNA 2025

Věřte, že každou z žen tento den mile potěší. Určitě žádné se nikdy nestalo, že by na ní bylo zapomenuto. Mezi první gratulanty osmého března patří rodinní příslušníci, nemine jí přání od pohotových kolegů, či dokonce šéfa v zaměstnání, odpoledne dostane další od svých ratolestí, které jej s pečlivostí sobě vlastní vyrobily ve škole a několik pěkných vzkazů jí odkryje i zpráva na Messengeru, SMS či WhatsAppu. Všechna tato nebo podobná dění jsou milá a těší každou ženu bez rozdílu. Každá je vítá, každé vyloudí úsměv na tváři. A je-li toto všechno povýšeno o krásnou květinu a příjemné chvíle, které může strávit se svými blízkými, je tento den dokonalý.

Proto neodstraňujeme tento svátek z svých životů, zapomeňme na předsudky a jeho zneužitou minulost.

Je to den, který oficiálně nachystá příležitost poděkovat ženským protějškům třeba už jen za to, že tu pro všechny, které mají rády, jsou...

Věřte, že každou ženu tento skutek potěší, smutná by zůstala tvář každé ve chvíli, kdyby na ní i v tento den všichni zapomněli.

Foto Laurencia Helásková,
text Emilie Mazourová

PRVNÍ KRYRSKÁ KUCHARKA

Baví Vás péct, vařit, trávit čas v kuchyni, experimentovat u grilu, zkoušet nové nebo radši velmi staré rodinné recepty ověřené časem? Chcete se o tyto své kulinářské zkušenosti podělit s ostatními? Chcete se pochlubit svými výrobky, ať již pečenými, vařenými, smaženými, grilovanými, konfitovanými...? Komise pro kulturu, společenský život a volný čas města Kryry vyhlašuje sbírku kryrských receptů. Sesbírejte společně kryrské kuchařské speciality do naší první městské kuchařské knihy.

Své recepty posílejte do redakce Kryrské rozhledny na e-mail: ksk-kryry@seznam.cz. Všechny sesbírané recepty budou zařazeny do PRVNÍ KRYRSKÉ KUCHARKY a vydány knižně.

Uzávěrka prvního kola je 31.5.2025, každé další téma bude vyhlášeno v následujícím čísle Kryrské rozhledny.

TENTOKRÁT NA
TÉMA:

SLADKÉ
VELIKONOČNÍ
RECEPTY

PRAVIDLA SBÍRKY:

Pošlete název výrobku, soupis surovin včetně jejich gramáže, přidejte popis postupu, přiložte fotografii výrobku ve formátu jpg, rozlišení min. 300DPI, poměr stran 4:3/3:4, což dokáže každý digitální fotoaparát nebo chytrý mobilní telefon. Dobrovolné jsou doplňující informace jako například příběh rodinného receptu apod..

Odesláním fotografie autor souhlasí s použitím pro publikační činnost města Kryry bez nároku na honorář a s případným uveřejněním na webových stránkách města Kryry, facebookovém a instagramovém profilu města Kryry. Odesláním e-mailem s textem, fotografií a svým jménem a příjmením, vyjadřuje účastník souhlas s prohlášením, že byl seznámen s pravidly sbírky a tato pravidla akceptuje. Uvedené osobní údaje slouží pouze pro účely publikační činnosti a potřeby města Kryry, nebudou poskytnuty třetím osobám.

Čím voní hlína?

Ljuba Štíplová

*Čím voní hlína? To je prostě-
vším, co z ní roste:
dřínem i modřínem,
trávou i chlebem,
a také nebem.*

Jak se to nebe dostane dolů?

*Chytí se vody a padají spolu,
hlína je po dešti vypije
z louží.*

Ať jí slouží!

JARNÍ NÁRUČ ...

Ano, ať je zdravá a dává nám, co potřebujeme,
nám lidem úrodu, zvířatům obživu, vodě koryto,...!
Jaro je tu, přišlo rychle, neptalo se, jestli máme
čas na zahrádky, suché trávníky, jestli chceme, aby
led na kluzišti roztál, prostě JE TU!

My v mateřince se radujeme z teplého počasí, to nám dovoluje nosit lehčí oblečení, být dlouho venku, protože sluníčko už zachází za hory mnohem později a ráno vychází mnohem dříve. Tráva na školní zahradě už vysychá, a můžeme jít i do písku. Krmíme ptáčky a čekáme návrat vlaštovek do našeho venkovního sklepa, všechno nás zajímá, jak co roste, jak co kvete, jak co voní, jak se co hýbe, zkrátka...

JARO VÍTÁME S OTEVŘENOU NÁRUČÍ!

A pokud vás zajímá, co se u nás za dobu měsíce ledna, února a části března událo, pak čtěte:

Po Vánocích jsme ještě rozbaliли dárky a přečetli si velké poděkování za dárečky od Ježíškových pravnučat. Měli jsme u nás dvě divadla, jarmark a karneval s Martinem, také jsme poprvé vařili s opravdickým kuchařem Michalem, na chvíli se z nás všech stali „Malí karatisté“, jezdili jsme na plavání, chodili jsme na procházky, někdy i za zvířátky, slavili jsme narozeniny našich kamarádů, radovali jsme se ze sněhu. Nejstarší děti se několikrát potkaly s kamarády ze základní školy, aby se školy a zápisu nebály. Také jsme byli trochu nemocní, ale je to na dobré cestě se uzdravit, sluníčko nám pomůže!

Moc se těšíme na všechno, co nás v příštích dnech a měsících čeká a není toho málo...

TADY TO TAK JEŠTĚ NEVYPADÁ, SNĚHOVÁ PEŘINA NÁM PŘINESLA SPOUSTU RADOSTI A LEGRACE, ALE TEĎ UŽ JE NAŠE ZAHRADA PŘIPRAVENÁ NA JARO, NIKDE ANI JEDNA ZAPOMENUTÁ SNĚHOVÁ VLOČKA!

V ZIMĚ JAKO ŽABIČKY, V LÉTĚ JAKO RYBIČKY! PLAVU KRAULA, PRSA, ZNAK, JAKÉ JE TO PŘEKVAPENÍ, UŽ MÁM MOKRÉ VYSVĚDČENÍ!

Nejprve oslavíme Mezinárodní den žen – to mají svátek naše maminky, babičky,...připravujeme vystoupení do kulturního domu a učíme se třeba tyhle básničky:

BABIČČE

*K svátku bych ti, babi, přála, abys byla zase malá. Vodiš mne jen před školku, a dál nesmíš, že jsi velká.
Až se změníš na holku, nic nepozná paní učitelka.
A když pozná, řeknu zkrátka, že jsi moje kamarádka.
V tom bych, babi, nelhala, mám tě ráda od mala.*

Jak jezdíme domů ze školky?

*Mám rád svého dědečka, mám rád svého dědu,
Ze školky mě na kole, vozi vždycky vpředu.
Děda šape, šape....
Doma si pak musí chudák
ležnout na kanape!*

Plavat budeme ještě celý březen až do poloviny dubna. Čeká nás fotografování, prohlídka očí, jestli dobře koukáme. Přijedou k nám divadla se dvěma pohádkami, sférické kino, „Badatelská věda“. Budeme jezdit na našem dopravním hřišti a učit se být v bezpečí. Oslavíme Mezinárodní den dětské knihy, Velikonoce, Den Země, Čarodějnice, Den dětí, Svátek matek a otců, svátek naší rodiny, 40. výročí naší školy.

Pojedeme na výlety, budeme s rodiči tvořit, probudíme zahradu. V květnu zapíšeme nové děti při zápisu na nový školní rok. A to už bude téměř konec školního roku, budeme se loučit s předškoláky, děti přenocují ve své třídě, rozdáme jim dárečky, budeme je pasovat na školáky a pak **HURÁ NA PRÁZDNINY!**

V červenci budeme malovat jednu třídu, uklízet, náš zřizovatel zadal práce na zateplení posledních dvou pavilonů a během jara nám vyroste na střeše fotovoltaická elektrárna.

V srpnu bude mateřská škola pro děti uzavřena, aby se mohla nadechnout a obléknout do nového kabátku.

Zkrátka, tady to žije...

Milí čtenáři, přejeme ti:

Krásné jaro, Veselé Velikonoce!

A v červnu? Nashledanou na stránkách naší Kryské rozhledny!

Foto, text Bc. Věra Melicharová,
ředitelka MŠ POHODA Kryv

**NAŠE CESTA K JARU
BYLA PLNÁ
ROZMANITÝCH
DOBRODRUŽSTVÍ!**

ŠKOLKA POHODA

VĚDA NA KOULI

**18.2.2025
TECHNICKÝ
KLUB ŽATEC
PŘÍRODOVĚDNÉ
CENTRUM
ŽATEC**

Dne 18. února 2025 navštívili žáci šestého a sedmého ročníku Základní školy v Kryrech zajímavou expozici Věda na kouli pořádanou Technickým klubem Žatec.

Nejprve se obě třídy rozdělily. Šestá třída navštívila místnost s obrovským dvoumetrovým globusem, na který se promítaly ukázky zeměřesení, tsunami aj. Mezitím sedmý ročník vstoupil do digitálního planetária.

Obě projekce trvaly přibližně hodinu. Po skončení následovala pauza na svačinu. Poté se obě třídy vyměnily.

Návštěva této expozice byla velmi zajímavá a líbila se všem.

Zuzana Reiserová, 6. třída ZŠ Kryry

KOMENSKÝ V KOMIKSU: KRESLENÝ ŽIVOT UČITELE NÁRODŮ

ŽÁCI ŠKOLY NA ZAJÍMAVÉ VÝSTAVĚ
6. února 2025, Městská knihovna Podbořany

Ve čtvrtek před jarními prázdninami jela celá naše třída do Podbořan na výstavu o J. A. Komenském. Když jsme dorazili do muzea, posadili jsme se na židle a poslouchali dvě průvodkyně, které nám pustily dokument o životě této slavné osobnosti. Po skončení videa jsme si vzájemně sdělili, co nás ve filmu zaujalo a co si z něj pamatujeme. Poté nás paní knihovnice seznámily s dalšími zajímavými informacemi, které ve videu nebyly zmíněny. Nakonec jsme dostali pracovní listy, tužku a odebrali se do prvního patra,

kde byly vystavené panely s komiksy. Podle toho, co tam bylo napsané nebo co jsme si zapamatovali, jsme měli list vypracovat. Většinou jsme spolupracovali ve dvojici. Jakmile jsme měli pracovní listy hotové, sešli jsme zpět dolů a čekali na ostatní. Když měli všichni pracovní listy vyplněné, společně jsme si je zkontrolovali. Poté jsme si ještě něco pověděli a vydali se pěšky na autobus. Výstavu jsme si velmi užili, hodně nového jsme se dozvěděli.

Eliška Vágnerová, 6. třída ZŠ Kryvy

Výstava KOMenský v KOMiksu vznikla ve spolupráci s UNESCO a je součástí programu Národních oslav J. A. Komenského k připomenutí 430. výročí narození a 350. výročí úmrtí Učitele národů.

Na počátku roku 2025 byla výstava zapůjčena do Městské knihovny v Podbořanech, kde ji mohla navštívit nejen veřejnost, ale také žáci škol. Nechyběla tedy ani kryská základní škola.

Foto Mgr. Radka Adamová, třídní učitelka

ZŠ KRYRY OTEVÍRÁ KROUŽEK ROBOTIKY A MODERNÍCH TECHNOLOGIÍ

Základní škola v Kryrech otevřela kroužek robotiky, který dětem přibližuje svět moderních technologií. Žáci se zde učí programovat v jazyce Scratch, pracují s roboty Codey Rocky a Ozobot Bit Plus, které mohou naprogramovat a propojit na ovládání s počítačem nebo mobilním telefonem. Kroužek se zaměřuje také na práci s 3D perem a elektronickou stavebnicí Boffin, což pomáhá rozvíjet technické myšlení a kreativitu.

Od března bude kroužek obohacen o 3D tiskárnu Prusa CORE One, která umožní žákům vytvářet vlastní modely a poznat principy 3D tisku. Další novinkou bude základní seznámení s umělou inteligencí (AI), jejím praktickým využitím i možnými riziky.

Nově jsme poříдили další Ozoboty, aby si s nimi mohlo hrát a programovat více dětí současně. Přibyly také stavebnice LEGO Creator Expert, které podporují kreativitu a konstrukční dovednosti. Očekáváme také brzké zařazení Intelino Train, chytrého elektrického vláčku, který dětem zábavnou formou přiblíží principy automatizace a programování.

Máme domluvenou návštěvu na Fakultě pedagogické Západočeské univerzity v Plzni, kde žáci získají inspiraci pro další projekty a seznámí se s technologickými novinkami. Chystáme i projektový den, kde žáci představí své dovednosti a technologie, se kterými pracují, celé škole.

Cílem kroužku je ukázat dětem, že moderní technologie nejsou jen zábava, ale i užitečný nástroj pro budoucnost.

*Foto, text Mgr. Miroslava Dušková,
vedoucí kroužku robotiky*

LYŽAŘSKÝ KURZ NA KLÍNOVCI

Od 3. do 7. března 2025 jsme se zúčastnili lyžařského výcviku v Krušných horách a užili si skvělý týden plný sportu a zábavy. Bydleli jsme ve Sporthotelu Mústek, odkud jsme každý den vyráželi na svahy Klínovce. Počasí nám přálo – bylo krásně, svítilo sluníčko a sněhové podmínky byly perfektní.

Byli jsme rozděleni do tří skupin – začátečníci se učili první obloučky, mírně pokročilí zlepšovali techniku a ti zkušenější si užívali svižnější jízdu.

Učitelé nám vše trpělivě vysvětlovali a každý den jsme dělali pokroky. Lyžování nás všechny bavilo a na svahu panovala skvělá atmosféra.

Po návratu do hotelu jsme měli společný program, hráli hry a odpočívali po celém dni na horách. Ubytování bylo pohodlné, jídlo nám chutnalo a celý lyžařský výcvik se opravdu vydařil.

Odvezli jsme si spoustu skvělých zážitků a vzpomínek!

Spokojení lyžaři!

KŘÍŽOVKÁŘSKÉ KLÁNÍ NA ZIMNÍ NÁVŠTĚVĚ...

...18.2.2025

PRVNÍ ČÁST
MOTIVU

S

Když se setkávají generace, dějí se zázraky. Stáří obecně vytěšňuje a máme ho zahalené mlhou. Mezigenerační setkání ale přináší konkrétní vztahy mezi dětmi a seniory, které jsou prospěšné oběma stranám. Děti se učí úctě ke stáří, mají možnost načerpat zkušenosti a rady seniorů.

velkým přínosem, protože běžné sociální začlenění a vazby jsou pro ně naprosto přirozené. Naopak virtuální realitu vnímají mnohdy jako svět jim velmi vzdálený a neznámý. Senioři, aniž by si to nutně uvědomovali, učí děti běžnou verbální komunikaci, předávají jim své zkušenosti, jsou jim vzorem ve zdánlivě "obyčejném" umění komunikovat ve společnosti, mezi sebou, bez rozdílů věku, umění domluvit se v životě - v rodině, ve škole, s kamarádem apod.

Jako poděkování za příjemnou společnost, srdečnost, milé přijetí a pohostinnost věnovala seniorům školní družina vzpomínkové tablo plné fotografií z našich pravidelných setkávání.

Už nyní se těšíme na další!

V rámci našeho "družinového" projektu jsme v únoru uskutečnili další mezigenerační setkání v Bytech pro seniory Kryvy. Tentokrát se zaměřením na paměť v podobě společného luštění křížovek. A jak toto klání dopadlo? Nebylo vítězů ani poražených. Luštění se změnilo ve společnou práci seniorů a dětí, kde odměnou nebyla jen vylustěná tajenka, ale i veselé povídání ve velmi příjemné přátelské atmosféře.

Tato naše pravidelná setkávání jsou zároveň i výzvou k tzv. digitálnímu detoxu u mladší generace. Učíme se, jaké to je odložit mobil, tablet, počítač a jen tak si sednout a povídat si, být teď a tady se skutečnými přáteli. Učíme se umění komunikace "face to face", učíme se nevnímat virtuální svět, ale ten skutečný. Každodenní život seniorů je nám v tomto ohledu

Za ŠD Bc. Eva Švancarová,
foto Laurencia Helásková

Barevné puzzle kryvské družiny...

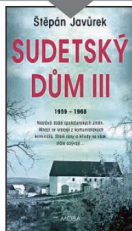

KNIŽNÍ TIPY - CO ČÍST, KDYŽ MÁ JARNÍ SLUNCE KRÁTKÉ RUCE MĚSTSKÁ KNIHOVNA KRYRY NABÍZÍ TYTO NOVINKY:

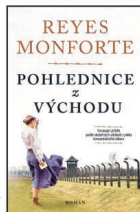
historické romány

Tento díl pěkně navazuje na předešlý. Slavná léta Karla IV. autor popisuje období, kdy jako český král získává císařskou korunu. Nezobrazuje pouze ty velké skutky, ale především osobní život, kde musel řešit hodně problémů – úmrtí syna, manželek a problémy nejenom na královském dvoře nebo mezi šlechtici (příběh se točí kolem pánu z Landštejna), ale také mezi obyčejnými lidmi na nově založeném Městě Pražském. Velmi podrobně a znalecky popsány všechny zákruty jeho života.

Výborně zvládnutý poslední díl série. Trilogie, která opravdu stojí za přečtení. S každým dílem se autor zlepšoval. V knize věrně popisuje dobu jako u předchozích dílů. Je až neuvěřitelné, co si v poválečných a padesátých letech někteří lidé museli protřpět. Kniha zachycuje temné kapitoly československé historie. Kombinuje politický kontext s hlubokými lidskými příběhy, což z něj činí nejen čtivý, ale i důležitý příběh o síle rodiny, která se den co den musí stavět čelem k nepřízní osudu. Kniha je zároveň krásným, ale také velmi smutným čtením.

válečný

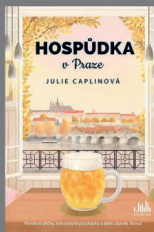
V knize je popisována doba, která nepřála lidskosti a životu. Všechno nacistické zvrstvení, smrt, utrpení a strach. Najdete tu však i jistý druh rebelie, odhodlání a touhu po přežití. Autorka popisuje situace, pokusy, prostě všechno, co se v koncentračním táboře mohlo stát. Opět zase jedna kniha z Osvětimi, ale jinak podaná. Autorčin styl je hodně bohatý. Její věty jsou plné a košaté. Vyžívá se v podrobných informacích a dlouhých popisech, ať už se jedná o osoby, místa, nebo třeba pocity. Kniha podle skutečných událostí.

romány pro ženy

Jednoduchá odpočinková četba, která pobaví. Poutavě psaný příběh rodinné ságy o třech generacích, ve které hrají hlavní roli svatební šaty. Šaty, které byly nadčasové a které se dědí z matky na dceru v časech štěstí, ztrát i tragédií. Autorka v knize vypráví o dramatických osudech rodiny Deverauxů, kteří žijí v San Francisku dvacátých

let minulého století a patří mezi zdejší společenskou smetanku.

Nejnovější kniha od britské autorky, velmi očekávaná českými čtenářkami. Další ze série Romantických útěků oddychového a pohodového čtení se zajímavým příběhem a koncem. Autorka velmi dobře popisuje důvěrně známá místa v Praze, její zákoutí a gastro podniky. Vypráví příběh mezi bývalými partnery Annou a Leonardem, kteří se neplánovaně setkají v Praze jako stážisti a chtějí se naučit připravovat nejlepší pivo na světě. I když příběh začíná s jemným napětím a obavami z minulosti, postupně se rozvíjí v milou a nenásilnou romantiku.

Pro čtenáře připravila Barbora Bodiová,
knižnice Městské knihovny Kryry

OBYČEJNÝ ČLOVĚK

Uvažuji o tom, jak krásný je náš jazyk. Náš český jazyk, naše čeština. Kolik skrývá možností, variant, různých spojení. Vezměme si například slovo „obyčejný“. Vnímáme to jako něco tak nějak normálního, vcelku bezvýznamného, každodenního. Bez nutnosti nějaké zvláštní pozornosti. Antonymem tohoto slova, tedy slovem opačného významu jsou slova jako nezvyklý, výjimečný, speciální.

Držím v ruce obyčejnou tužku. Všichni si ji umíme představit. Pro mnohé z nás je opravdu obyčejná. Ale já ji tak nevnímám. Miluji obyčejnou tužku. Může být jen tak hnědá, nebo žlutá, nebo třeba obrázková. Znáš sběratele, který jich má stovky, možná tisíce. Mají různou tvrdost. Od nejměkčí jedničky, přes hábečka až po nejtvrdší trojku. Nejraději pracuji s těmi měkkými, dobře se s nimi kreslí, stínuje, rozmazává...Pamatuji si také na inkoustovky. Naše babička jí říkala atramentka. Popisovala si s ní vajíčka. Měla na to nějaké svoje šifry, do kterých jsem nikdy nepronikl. Malý špaček obyčejné tužky jsme měli jako skauti v krabičkách poslední záchrany. Když s ní nakreslím, nebo napíši něco, co jsem nechtěl, tak to mohu krásně vygumovat. Pro mne je obyčejná tužka zkrátka neobyčejná, výjimečná.

Podobné je to třeba s dopisem. Pošta zaznamenává obyčejné psaní. V poštovním ceníku je to to nejlacinější. Ale když v tom obyčejném psaní sděluje chlapec děvčeti, že ho má rád, že se na něho těší a neumí si bez něj život představit. Je to obyčejné psaní? Dopisy z vojny a na vojnu. Dopis, na který voják čeká a má ho pod polštářem svého kavalce. Je to obyčejný dopis? Pravda, dnes už ten příklad zavání minulostí. Ale dodnes mám schováno tři sta obyčejných dopisů na vojnu. A nejsou obyčejné, jsou výjimečné. Hodně výjimečné!

Dalo by se najít ještě mnoho dalších takových sousloví, ve kterém se jednotlivá slova popírají. Jako poslední příklad mne napadá obyčejný člověk. Četl jsem příležitostnou definici: Je to člověk, který nikdy nekradl, žije si ten svůj malý život a raduje se z maličkostí, jako je třeba zlevněné mléko anebo rozkvetlá louka. Je takový člověk obyčejný? Myslím si, že kdyby byla většina lidí obyčejných, možná bychom se nemuseli potýkat s takovými problémy ve společnosti, s jakými se potýkáme v současnosti.

Ale to už není o českém jazyce, u kterého jsem začal.

text Bc. Jaromír Hykl,
bez jazykových korektur redakce, foto redakce

Zájemci z řad veřejnosti, kteří chtějí publikovat svá literární díla doposud schovaná v "šuplíku", na stránkách městského zpravodaje, mohou své příspěvky zasílat na mail knihovna@kryry.cz. Obsahem maximálně dvě stránky formátu A4, v textovém souboru MS Word. Nebude uveřejněn text s nevhodným obsahem, vulgární, neetický, politicky vyhraněný a kohokoliv dehonestující.

Uklid'me
Česko

VOLNOČASOVÉ CENTRUM BERTIK

Uklid'me Česko

Sraz v sobotu 05.04.2025 08:30 - 9:00 u MÚ KRYRY
Předpokládaný konec ve 12:00
Občerstvení během akce zajištěno
S sebou dobrou náladu a pevnou obuv
(trukavice a pytle budou zajištěny)

V případě nepříznivého počasí bude akce zrušena
Akce pořádána ve spolupráci s MĚSTEM KRYRY

Největší dobrovolnická akce v České republice
se v Kryrech uskuteční dne
5.4.2025

NOVÁ KNIHA, KTERÁ SE DOTÝKÁ KRYR... ...BEZ CENZURY

Kniha Dietrichsteinové, Mensdorff-Pouilly – spříznění s králi je nejnovější v řadě „šlechtických“ monografií od Pavla Juřika. Autor tentokrát píše o významných a příbuzensky propojených rodech, jejichž členové v zemích Koruny české a Československu zanechali výrazný odkaz. Obdobně jako ve svých předchozích publikacích text rozděluje na rodové dějiny i přehled vlastněných sídel a podrobně předkládá historii Dietrichsteinů i Mensdorffů-Pouilly, ale někdy používá zkrslující hodnocení.

V souvislosti s kardinálem Františkem z Dietrichsteina vykládá rekatolizační proces tak, že tento prelát byl zastáncem mírného přístupu k jinověrcům, ale o několik stran dále sděluje, že Dietrichstein přistoupil k ostré protireformaci. Juřík se nezmiňuje ani o tzv. dragonádách, kdy nařízeným pobytem vojenských jednotek byl odpor nekatolíků brzy potlačen (přítomnost vojáků byla ekonomicky neúnosná). Ohledně posledního majitele zámku v Mikulově, kterým byl Hugo Alexandr kníže von Dietrichstein zu Nikolsburg hrabě Mensdorff – Pouilly, odvozuje jeho odpor k nacismu (během Hitlerovy návštěvy města 8. října 1938 uzavřel zámecký areál), ale pokud v roce 1944 s povolením úřadů vycestoval (a část rodových sbírek odvezl) do Argentiny, tak jako říšský občan nebyl perzekuován a na soudní spory jeho dcery Olgy Marie Mercedes von Dietrichstein Mensdorff – Pouilly lze nahlížet z úhlu těchto událostí.

Autor uvádí mnohé údaje o společenské, ekonomické, vojenské, kulturní a diplomatické působnosti členů obou rodů v rámci c. k. monarchie i několika evropských zemí a podrobně popisuje příbuzenské vztahy mj. s anglickou královskou rodinou a dále vzájemné spříznění (sňatky Alexandriny z Dietrichsteina s Alexandrem Mensdorffem-Pouilly a Terezie z Dietrichsteina s Alfonsem Bedřichem Mensdorffem-Pouilly). Textové pasáže obsahují i množství snímků obrazových, grafických a kresebných portrétů, vedut rodových sídel i unikátních fotografií (např. interiérů zámku v Mikulově v podobě před požárem v roce 1945) a aktuálního stavu hradů i zámků (Mikulov, Boskovice, Budyně nad Ohří, Dolní Kounice, Helfštýn, Chotělice, Libochovice, Lipník nad

Bečvou, Nečtiny, Přibyslav, Židlochovice aj.) či městských paláců (Brno, Praha, Vídeň).

Grafická úprava dotváří příznivý dojem z publikace, ale její informativní hodnotu ovlivňují faktická pochybení: kardinál František z Dietrichsteina nebyl guvernérem Moravy, ale jejím gubernátorem, Albrecht z Valdštejna nezemřel 24. února 1634, ale o den později, císař Maxmilián II. nežil v letech 1503 – 1564, ale 1527 – 1576, císař Leopold I. je na jednom z portrétů popsán jako Leopold II. a také se lze dočíst, že Hugo Mensdorff-Pouilly (1929 – 2023), který se zasloužil o důkladnou renovaci zámku v Boskovicích, jej po restituci zpřístupnil veřejnosti. Tuto památku bylo možné navštívit již před rokem 1989 – mj. zde sídlilo Muzeum Boskovicka a několik místností bylo zařízeno dobovým mobiliářem.

Po četbě této publikace lze nabýt dojem, že v porovnání s rodem Mensdorffů – Pouilly, který zachoval loajalitu Československu v době nacistické okupace a po letech 1948 i 1968, kdy ve vlasti zůstali Alfons Karel Mensdorff – Pouilly (1891 – 1973), jeho syn Hugo (1929 – 2023) i Alfons Mensdorff – Pouilly (nar. 1948) z chotělické linie – významný animátor loutkových filmů, je Pavel Juřík vůči některým potomkům vzešlých z hlavní linie Dietrichsteinů, poněkud smířlivým.

text Stanislav Vaněk
odborný recenzent

POVÍDÁNÍ O DIETRICHSTEINECH...

S AUTOREM KNIHY "DIETRICHSTEINOVÉ - MENSENDORFF POUILLY, SPŘÍZNĚNÍ S KRÁLI"

ING. PAVLEM JUŘÍKEM

Historie našeho města sahá hluboko do minulosti, v letošním roce oslaví již 705. výročí od své první písemné zmínky. Možná nebylo centrem významných domácích, nebo dokonce světových událostí, které měnily chod dějin. S určitostí se zde nepodepsala žádná významná smlouva či listina, neproběhla zde klíčová jednání dějin, významné bitvy (což je z pohledu „obyčejného“ lidského života jen dobře), ani se zde nenarodila tak významná osobnost, že by se o ní dodnes učilo na školách... Přesto naše městečko zažívalo své dějinné momenty, mělo své osobnosti, které znali i přespolní, zkrátka mělo svůj pestrý život, jenž je pro nás rodáky samozřejmě velmi zásadní. Ať jsme již existovali jako samostatné oppidum, byli jsme součástí nějakého regionálního celku, svou stopu zde zanechaly významné šlechtické rody, které nás vlastnily...

A proč toto obecné počáteční konstatování? Takto se snažím uvést interview s velmi zajímavou osobností, která sice nepochází z Kryr ani z regionu Podbořanska, i když na sebe prozradila, že Podbořansko zná, přesto má s naším městem trochu společného.

K malému rozhovoru svolil Ing. Pavel Juřík a já si ho dovoluji uvést jako rodilého Pražáka, absolventa VŠE v Praze, kterého profese dovedla na finanční trh do oblasti mezinárodních platebních karet a bankomatů, ale také jako spisovatele a autora nejen odborné literatury z oblasti platebního styku a peněz, ale i literatury historické, a to konkrétně literatury týkající se české šlechty, čímž bystrému čtenáři našeho časopisu svítá, neboť odhaduje, že téma rozhovoru se bude týkat hlavně historie našeho malebného městečka.

„Vážený pane Juříku, jsem velmi potěšena, že jste si našel čas pro rozhovor do kryského zpravodaje, a jestli dovolíte, volně přejdu k první přímé tematické otázce.“

V loňském roce jste vydal knihu s titulem "Dietrichsteinové, Mensdorff – Pouilly, spříznění s králi", tedy knihu, která se věnuje jednomu velmi významnému rodu našeho města. Dietrichsteinové vlastnili naše město od roku 1684 až do roku 1945, resp. 1948,

což je přes 260 let, nejdéle ze všech předchozích rodů, proto je v Kryrech jejich stopa patrná. Lze mluvit o některých z vlastníků našeho města, kteří jej přímo zmiňovali ve svých pamětech? Měli naši oblast rádi? Rádi se sem vraceli?

O obec Kryry se zajímali především knížata Walter Xaver a Karel z Dietrichsteina, i když jejich hlavní sídla, kde nejčastěji pobývali, byly na Moravě. Protože byli dvořany císaře, pobývali dlouhodobě i ve Vídni, kde Dietrichsteinové vlastnili krásný barokní palác. Pro zajímavost tento palác mezi oběma světovými válkami sloužil jako sídlo československého vyslanectví v Rakousku.

Karel Maximilián z Dietrichsteina

Walter Xaver z Dietrichsteina

Město bylo součástí velkého panství na Podbořansku patřícího k obci Nepomyšl. Tedy lze tvrdit, že Kryry byly jen nepatrné zrno jejich velkého majetku, přesto by bylo zajímavé vědět, jak takové vlastnictví vůbec fungovalo? Tedy, zda se podnikaly ze strany majitele panství - knížete nějaké pravidelné návštěvy, jak fungovala spolupráce s městskou samosprávou apod.?

Dietrichsteinové patřili mezi vrchnosti, které se dobře staraly o svůj majetek a obyvatele panství. Správcové panství dávali pokyny jednotlivým hospodářským dvorům, správcům lesů nebo cihelen či pivovarů a zpětně dostávali informace o jejich splnění, o výsledcích hospodaření apod. Pokud obec nebo celé panství postihla nějaká přírodní pohroma jako byly povodně, požáry nebo epidemie nemoci, Dietrichsteinové o nich byli poměrně přesně a rychle informováni a mohli přijmout opatření k jejich řešení. Bylo obvyklé, že vrchnost např. poskytla zdarma stavební materiál lidem, kterým oheň zničil dům, přispívali na chudobince nebo špitály a také na opravy nebo nové zařízení kostelů a kaplí – musíme si uvědomit, že křesťanské náboženství bylo pro naše předky velmi důležitou součástí jejich života – duchovního i kulturního.

Jak se to vůbec stalo, že se Dietrichsteinové vyskytují i v našem regionu, když jsou spojováni hlavně s regionem moravským, konkrétně Mikulovem?

Do Vašeho kraje se rod dostal díky knížeti Gundakaru z Dietrichsteina (1623–1690), který byl císařovým nejvyšším štolbou (měl na starost stáje a obecně dopravu dvora) a svou kariéru završil jako nejvyšší komorník (správce císařovy pokladny). V roce 1676 koupil od Šternberků panství Libochovice s hradem Hazmburkem a Budyni nad Ohří za 480 000 zlatých (to je asi dnešních půl miliardy korun). Mimo jiné se zasloužil o barokní přestavbu zámku v Libochovicích.

Když zmiňujete prvního majitele Kryr z tohoto významného rodu, Gundakara z Dietrichsteina, který zde působil od druhé poloviny 17. století, v některých pramenech lze nalézt zmínku o tom, že sociální poměry tehdejšího obyvatelstva nebyly vůbec dobré.

Za stavem regionu bezesporu nestál jmenovaný kníže, české

země se stále vzpamatovávaly z dopadů kruté třicetileté války, která například navýšila robotu a vyvolala vlnu tzv. selských povstání v době nazývané jako druhé nevolnictví. Jak by tedy hospodářskou situaci řešil, nebo dokonce, jak ji opravdu řešil, přímo majitel už zřejmě dohledatelné není, přesto se Vás ptám na povahové vlastnosti tohoto pána, ze kterých lze usuzovat i vztah k poddaným? Případně jak významnou osobností byl a co zanechal svým nástupcům? Víím, že byl dvakrát ženatý, ale ani z jednoho manželství nevezel potomek, zůstal bezdětný.

Třicetiletá válka způsobila velký úbytek obyvatelstva, uvádí se, že až polovina gruntů byla pustá. Proto vrchnost na všech panstvích zvýšila robotu zhruba na dvojnásobek, aby si udržela výnosy. Kníže Gundakar nebyl výjimkou a i díky tomu můžeme dodnes obdivovat krásu zámku v Libochovicích. Kníže patřil k nejbližším rádcům císaře Leopolda I., o čemž svědčí i fakt, že ho císař v dopisech oslovoval křesťanským jménem. Také mu roku 1672 udělil nejceněnější řád své monarchie – Řád zlatého rouna.

Ing. Pavel Juřík, ekonom, autor odborné literatury z oblasti platebního styku a peněz, ale zároveň autor odborné literatury věnující se historii šlechtických rodů. Loni vydaná kniha odkazuje na rod Dietrichsteinů, který v Kryrech působil dlouhých 260 let.

Gundakar z Dietrichsteina, první vlastník Kryr rodu Dietrichsteinů

Lze také dohledat, že Dietrichsteinové byli jedním z rodů, který velmi zbohatl po konfiskacích majetku jiné šlechty v době pobělohorské. Je toto tvrzení pravdivé, patřili mezi tehdejší zbohatlíky?

Dietrichsteinové byli bohatým rakouským a moravským rodem už před Bílou horou. Samozřejmě, že i oni, podobně jako Lobkowiczové, Valdštejnové, Šternberkové nebo Liechtensteinové, využili příležitosti získat výhodně další majetek. Ve většině případů se jednalo o císařovy splátky úvěrů, které mu poskytl. Je třeba také dodat, že i protestantští stavové v letech 1618–1620 zkonfiskovali majetek katolické šlechty (ale i protestantské, pokud povstání nepodpořila) a pochopitelně i katolické církve. Nemohli se pak divit, že jim vítěz oplatil „stejnou mincí“.

V Kryrech dodnes stojí jedna významná stavba, a to Kostel Narození Panny Marie, barokní památka, jejíž otevření se datuje rokem 1722. V pramenech lze zjistit, že o výstavbu se zasloužil právě rod Dietrichsteinů (jejich erb je koneckonců umístěn nad průčelím kostela), konkrétně se jednalo zřejmě o Waltera Xavera z Dietrichsteina. Usuzuje se podle doby výstavby a doby vlastnictví. V tomto období nechával přestavět i své rodové sídlo v Mikulově. Barokním mecenášem byl ale i jeho předchůdce, bratr Leopold Ignác z Dietrichsteina, který stál za finanční dotací mnoha sakrálních staveb a i známé dietrichsteinské hrobky v Mikulově. Přece jen je stavba kostela dlouhodobým projektem, proto se nabízí otázka, komu tedy spíše výstavbu našeho kostela přisoudit? Kdo z nich by mohl být větším nadšencem – mecenášem, aby podpořil výstavbu kostela i v malém městě typu Kryry?

Erb nad portálem kostela dokládá, že o jeho barokní přestavbu se zasloužil kníže Walter Xaver (1664 – 1738). Ten se mimochodem zasloužil o obnovu města a zámku v Mikulově po jejich požáru z roku 1719 nebo o barokní přestavbu kostela sv. Vavřince v Libochovicích. Před svou smrtí založil faru v Kryrech na nepomyšlském panství. Kníže Karel Maxmilián zažil další velký požár v Mikulově roku 1784, který také zkrátil jeho život. Proto, když v roce 1791 velký požár zasáhl městečko Kryry, vydal ihned příkaz správě panství, aby měšťanům pomohla nejen nemalou peněžní částkou z panské pokladny, ale také postiženým bezplatně poskytla potřebný stavební materiál na obnovu domů. Na památku této události dal kníže v tamním farním kostele sloužit každoročně mši svatou na svátek sv. Karla Boromejského, za spásu své duše.

Další velmi zajímavou stavbou je barokní sýpka – spýchar v blízkém Běsně, které patří k našemu městu. I zde je nad vstupem erb zmiňovaného rodu. Lze zde najít i rok výstavby 1740, tedy opět se lze domnívat, že rod celou stavbu financoval. Tentokrát zřejmě právě Vámi zmiňovaný Karel Maxmilián z Dietrichsteina, který ale působil také hlavně na Moravě – v Mikulově. Sýpka je dodnes velmi zajímavou stavbou,

chráněnou památkou – být značně zchátralou, ale přilíhí informací se o ní nezachovalo. Důvody pro podobné stavby byly zřejmě hlavně praktické. Existuje ale nějaká podobná, řekněme známější/slavnější stavba, hospodářská budova nebo celý hospodářský dvůr, který rod nechal v těchto dobách vystavět?

Hospodářské dvory nebo pivovary se stavěly na většině panství. Souviselo to zejména s tím, že panské hospodaření přecházelo stále více z příjmů z plátů a roboty na vlastní hospodaření. Práce placených zaměstnanců byla efektivnější než práce robotníka. Nesmíme si představovat, že nad robotníkem stál dráb s bičem (až na vzácné výjimky). Robotou byli povinni majitelé půdy (sedláci), ale ne chudí vesničané. A každý statek měl povinnost vykonávat robotu ve stanoveném rozsahu, např. jeden člověk pět dnů v týdnu. A na tu robotu sedlák poslal dva své pacholky nebo si na ni najal některého z vesničanů (tzv. podruhů).

Barokní spýchar v Běsně, chráněná památka, kterou nechali v roce 1740 vystavět Dietrichsteinové

Vrátím se ke kryrskému kostelu, v historických pramenech lze nalézt informaci o spojení rodu s rodem Herberstein – Proskau, jehož titulaturu potomci následně používali, má otázka se ale týká jiného rodu, a to vestfálského rodu von Galenů. Na jedné z kryrských kostelních lavic, kde sedávala vrchnost, jsou vedle sebe umístěny právě erby rodů Herberstein a von Galen. Kdy se tyto dva rody spojily, resp., zda vůbec? Jakou vazbu může mít vestfálský rod na naše město?

Vestfálský rod von Galen se na nepomyšlské panství dostal prostřednictvím hraběnky Marie von Galen, jejímž manželem byl hrabě Jan Josef z Herbersteinu. Tento štyrský rod byl od poloviny 19. století posledním majitelem panství. Libochovice a další panství získal sňatkem Johanna Friedricha von Herberstein s Terezií z Dietrichsteinu.

Když zmiňujete hraběnku Terezií, v některých pramenech lze dohledat i informaci o určité oblibě našeho města právě hraběnkou Terezií Herberstein – Proskau (1822 – 1895). Lze tuto informaci potvrdit?

Ano, byla mezi lidmi velmi oblíbená pro svou milou povahu a pomoc, kterou lidem poskytovala.

Vaše kniha, kterou jsme tento rozhovor začali, není jedinou vydanou. Máte neuvěřitelný rozsah knižně zpracovaných šlechtických rodů. Ve Vašem rejstříku je dokonce celá šlechtická encyklopedie, kterou využívají badatelé, studenti, zájemci o historii. S naším krajem je spojen i rod Czerninů, jehož knižní zpracování je též Vaším dílem. Mezi dalšími jsou to například Valdštejnové, Kinští a mnohá a mnoho dalších. Jak se stane ekonomovi, že se vydá cestou historického bádání a najde v sobě zájem o tuto tematiku?

Od dětství je mým koníčkem historie, a když se nestala mou profesí, zůstala koníčkem i nadále. Ale ekonomie, bankovníctví nebo peníze doprovázejí lidstvo od nepaměti, jsou velmi zajímavé a mají také svou historii.

Na závěr mi dovolu otázkou trochu osobní – říkal jste, že jste náš kraj navštěvoval, které místo/místa konkrétně a jak se Vám zde líbilo?

Z míst, které jsem navštívil to byla krajina kolem Kry a Nepomyšle, Valeč a Krásný Dvůr.

Vážený pane Juříku, velmi děkuji za zajímavé povídání o historii tohoto slavného rodu a jeho vazbě k našemu městu pro náš časopis. Odkrývání mnoha podob historie je podobně jako Vám i mně velmi sympatické. Přemýšlíte o těch jejích aspektech, které

Terezie Herberstein - Proskau, která měla naše město ve velké oblibě

Johann Friedrich von Herberstein (Jan Bedřich) - manžel Terezie Herberstein - Proskau

Johann Joseph Herberstein (1854 - 1944, syn Terezie a Johanna Friedricha, předposlední vlastník Kry

Maria von Galen (1876 - 1944) se synem Johannem Friedrichem (1896 - 1965). Tato hraběnka zanechala svůj rodový znak von Galenů na kryské kostelní lavičce

byly pro naše předky důležité a dnes se nad nimi jen pozastavujeme. Chápání běhu minulosti je vlastně takový orientační běh časem - chcete ji co nejvíce poznat, zkoušet nalézt podobu v současnosti a odhadovat budoucnost. Přeji Vám další úspěchy v oblasti spisovatelské i profesní.

Také děkuji a zdravím všechny čtenáře Kryské rozhledny.

Rozhovor poskytl Ing. Pavel Juřík, za redakci KR se ptala Emilie Mazourová, ilustrace Ing. Pavel Juřík, web, foto Laurencia Helásková a redakce EM

FIMFÁRUM

Herec
Jan Milota
čte povídky
z knihy

Lakomá
Barka

O rybáři a
jeho ženě

LITERÁRNÍ PODVEČER S JANEM A JANEM

Jan Werich
se narodil před
120 lety

27. BŘEZNA 2025
od 17.00 HODIN

pozvání na
poutavé čtení
Werichových
povědek

březen
měsíc knihy

MĚSTSKÝ ÚŘAD KRYRY
VSTUP ZDARMA

UMĚNÍ Z KRYR... ...IVAN HRADIL O FESTIVALU UMĚNÍ

Začínající umělec Ivan Hradil se vůbec poprvé zúčastnil festivalu umění Open ART fest spolu s 250 umělci na Výstavišti v Letňanech a umístil se na krásném desátém místě. Následující článek je přepis podcastu, kde s ním pořadatel festivalu Jiří Y Doležal udělal rozhovor. Celý podcast si můžete poslechnout na Spotify nebo jako video na Youtube.com - Open ART Podcast #21 - Host Ivan Hradil.

Co je Pop-art?

Pop-art (zkratka z angl. popular art populární masové umění) je umělecký směr, který se prvně objevil zhruba v polovině 50. let a dominoval pak zejména v 60. letech; byl ovlivněn populární hudbou a komerčním uměním. Charakteristické pro něj je přejímání motivů i techniky z předmětů denní potřeby, inspirace velkoměstskou kulturou a jejími vizuálními projevy (fotografie, dále film, reklama a komiksy).

Dá se tvé umění považovat za Pop-art?

Myslím, že jo, že to má hodně společného s těmi umělci, třeba Andy Warhol je můj velký vzor, jeho ikonické Plechovky nebo Marilyn Monroe, to mě hodně oslovilo i v dětství, a z českých umělců třeba Josef Rataj.

Chtěl jsem se zeptat, jak si se vůbec dostal k Pop-artu?

Jako malý kluk v šesti nebo sedmi letech, tak jsem hodně maloval kreslené postavičky, a to se mi hodně líbilo.

A co tě inspirovalo, že tvoříš v tomto stylu?

Zkoušel jsem hodně stylů, začínal jsem s abstraktním uměním, ale to mě tolik nenaplňovalo jako tohle. Tady se můžu vyřádit a ukázat něco ze svého tvoření. Je to více práce, kdežto u té abstrakce, tam šlehněš kapku támhle a kapku támhle a je to hotové. S Pop-artem si můžu pohrát od úplného základu až po reálný výsledek.

Já jsem si všimnul, že nejenom, že děláš Pop-art, také jsem v tom viděl i tu abstrakci...

Abstrakci jsem úplně neopustil. Zkouším tyto dva styly zkombinovat a docela se mi to líbí, takže bych v tom chtěl pokračovat.

Ríkal jsi, že maluješ od dětství - to maluješ pořád stabilně?

Na nějaký čas jsem s malováním skončil a věnoval se kamarádům a hlavně fotbalu. Po zranění kolene a různých osobních problémech jsem se k malování vrátil a můžu říct, že mě to postavilo znova na nohy a chci se tomu věnovat už napořád.

Open ART fest byla tvoje první možnost svou tvorbu ukázat lidem, jaké byly pocity a co ti to dalo do budoucna?

Byl jsem hrozně nervózní, ale hrozně. Týden před výstavou, než to začalo, tak jsem si říkal proboha, do čeho jsem to skočil. Tam bude 250 umělců, a co ty tam mezi nimi budeš dělat? Ale jako super, 250 lidí naladěných na stejnou notu, všude pozitivní energie, to bylo úplně neskutečné. Seznámil jsem se s hodně lidmi, dali mi plno rad, a hrozně se těším na příští rok, pokud budu moci vystavovat. A víte, jak to vzniklo? Na Instagramu proběhla reklama na Open Art Fest, tak jsem si podal přihlášku. První den žádná odezva, druhý den myslím, že taky ne, tak si říkám, že asi nic, asi neumiš malovat a třetí den mi přišel e-mail - a stalo se, jsem za to velmi rád.

Jaké používáš materiály ke své tvorbě?

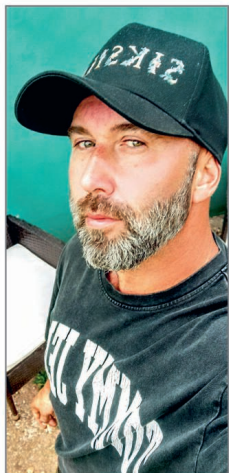
Nejdřív jsem používal barvy, čistě jenom akrylové barvy na štětec, postupem času jsem začal přecházet ke spreji, který se ještě zalakuje a dostane to lesk.

Jak si vybíráš motivy?

To mě prostě tak napadne a všechny motivy, které vkládám do obrazů, hledám na Pinterestu, tam toho je spoustu.

Když se vrátíme k výstavě - být na své první výstavě hned desátý - jak reagovali lidé přímo tam?

No, chodili kolem, fotili si to, to jsem byl překvapený, někteří se chtěli fotit se mnou, tak to jsem byl úplně překvapený - proč se mnou, vždyť mezi všemi, co vystavují, jsem strašně malý. To se mi líbilo.

Prodal jsi něco v rámci výstavy?

Ne, tam ne, kontakt byl až po výstavě. Paní z Bulharska si koupila čtyři obrazy, kdy tři z nich chce vystavit ve své galerii. A až namaluji další, mám jí je poslat a ona řekne, jestli je chce nebo ne.

Každý v životě má nějaké cíle, máš ty taky nějaký? Budeš pokračovat v umění?

Chci pokračovat až do konce života. Hrozně mě to vzalo, naplňuje mě to a hlavně uklidňuje. Je to neskutečný relax, a když maluji jsem to prostě já. Nikdy s tím neskončím. Mám teď v plánu větší formáty, tak jsem dal anketu na Instagram a vyhrála to Poslední večere od Leonarda da Vinciho, takže bych to chtěl udělat po svém s kreslenými postavičkami.

Stalo se ti, nebo stává se ti, že máš tvůrčí blok?

Zatím se mi to nestalo, maluji vlastně krátce. Ale může to přijít, že budu sedět dva týdny a koukat na bílé plátno a nebudu vědět co namalovat. Ale teď vím, že mám v hlavě asi tak sto obrazů, které chci ještě udělat a pak se uvidí.

Za redakci Kryrské rozhledny přejeme Ivanu Hradilovi ještě spoustu úspěchů a plno dalších nápadů na nová díla.

Spolek Lekaf Kryry zároveň zve širokou veřejnost na slavnostní vernisáž HART - Popart, která otevře výstavu jeho děl. Ta se uskuteční v letním kině Kryry v rámci oslav Svátku dobré nálady dne 1. 5. 2025.

Z dostupných materiálů zpracovala Alice Hromádková,
bez jazykových korektur redakce, foto Ivan Hradil

ABRAHÁMOVINY KRYRSKÝCH HOUBAŘŮ

Kryry měly a mají již řadu let svým způsobem raritní zájmovou organizaci, již by brala mnohá daleko větší města, natož malé obce. Na sklonku roku 2024 oslavila svých neuvěřitelných padesát let. V kryrské Sokolovně se u příležitosti těchto narozenin sešla více jak čtyřicítka současných členů a popřát jim přišli i někteří hosté.

KD KRYRY, 7. PROSINCE 2024

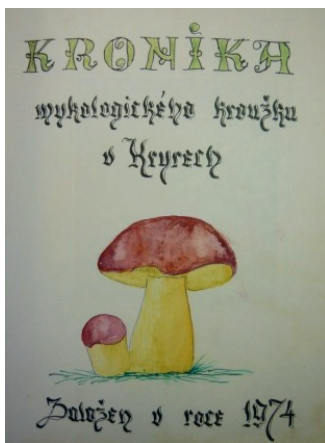

Kryrský mykologický kroužek se narodil 9. 10. 1974 a místem jeho zrodu se stala restaurace „Na Růžku“, kde se sešlo jedenáct chlapců, které spojovalo nadšení pro houbaření. Pánové Hermann, Archman, Bakalík, doktor Hoffman, Hönig, Huňáček, Pelzman, Vrána, Mottl a otec a syn Rottovi.

Následně se tehdy vznikající houbářský kroužek vypravil na MNV k předsedkyni Krátké, aby získal schválení nové aktivity, kupodivu se však nesetkal s pochopením pro „podivný spolek“, jenž chtěl vyvíjet činnost pod záštitou obce. Nezdar však mykology neodradil - oslovili Českou mykologickou společnost v Praze. Získali přímluvce, a to nejen tak ledajakého: naprostou veličinu, legendu čs. mykologie, Ing. Miroslava Smotlachu! Ten tehdy napsal dopis (je jako vzácná relikvie uložen v kronice MK) a jeho slovo mělo váhu i pro MNV, takže nakonec se vše v dobré

obrátilo, a tak mohla být nakonec svolána první členská schůze zájmové aktivity pod názvem „Mykologický kroužek při OB v Kryrech“. Zúčastnilo se jí tehdy šestnáct členů ze zaregistrovaných jedenácti.

Započala dlouhá, pestrá a přínosná padesátiletá činnost houbářského spolku. V průběhu této doby také kolísal počet členů kroužku: od jedenácti původních „otců zakladatelů“ po nevyšší stav z roku 1981 – tehdy měli naši houbaři 81 členů, dnes členská základna čítá nějakých 50 lidí. Za dobu své existence kroužek uspořádal bezpočet členských schůzí, jeho tradicí se staly společné (nejenom) vlastivědné celodenní výlety.

Samostatnou kapitolou je pak pořádání výstav hub, které reprezentují spousty práce se sběrem, určováním, instalací a následnou osvětou pro školní děti i veřejnost. Těch krytší mykologové uspořádali více než 100, a to nejenom v samotném městě pod Schillerovou rozhlednou, ale putovali s nimi i do jiných míst: výstavy hostily Žihle, Podbořany, Lubenec, Petrohrad a dokonce na severu Plzeňska Kaznějov.

Historii kroužku na této oslavě připomněl současný předseda Ing. Antonín Konderla komentovanou a zcela vyčerpávající prezentací, která trvala déle než hodinu.

Připraveno bylo také občerstvení: ke kávě se podávaly zákusky a tradičně již bylo možno pochutnat si také na výrobcích domácí zablíjačky. Samozřejmě se ale přítomní neládovali toliko sladkým či masným, ale také kulturou. O tu se postaral Milan Křivský, jehož znáte spíše pod jménem Milan Pitkin z pořadů Ivana Mládky. Tentokrát nekotkal, ale zpíval písničky Waldemara Matušky. A to tak, že velmi dobře. V souvislosti s tímto příspěvkem si připomeňme i jednoho z otců zakladatelů. V rozhovoru, který pro Kryrskou rozhlednu připravil před několika desítkami let emeritní ředitel naší základní školy Mgr. Kamil Kraus.

*Text, foto Pavel Ďuran,
archivní foto - kronika MŠ*

ROZHOVOR S AUGUSTINEM HERMANEM...

...V ROCE 1998 SE PTAL MGR. KAMIL KRAUS

Ještě za časů pravěku Kryrské rozhledny – někdy okolo roku 1998 – se rozhodl tehdejší ředitel kryrské základní školy a redaktor tohoto časopisu Kamil Kraus, že vyzpovídá Gustu Hermana: zakladatele Mykologického kroužku Kryry a jeho dlouholetého předsedu. Tento rozhovor je nesporně ojedinělým svědectvím, jež neztratilo lety na aktuálnosti. U příležitosti výročí 50 let Mykologického kroužku Kryry jej v Kryrské rozhledně po více než pětadvaceti letech znovu uvádíme, a to - pro zachování autenticity - bez úprav, v původní podobě. „Na počest Augustina Hermana, pro vzpomínku na něj i poučení,“ dodává emeritní ředitel naší základky.

úvod zpracoval Pavel Ďuran

Jako má Praha svého Ing. M. Smotlachu, Dr. V. Krše a další, Plzeňsko M. Míku, Budějovicko Z. Kluzáka, Zatecko Ing. P. Dombaje, tak náš region se může také pochlubit houbařským expertem: p. Augustinem Hermanem.

V Černčicích odbočíte ve známém „esičku“ na Mukoděly a po pár metrech jste na místě. Kde bydlí populární „Gusta“ vám tu řekne každé malé dítě. Na stráňce nad silnicí stojí domek, v jehož pravé polovině stačí otevřít kovovou branku, a ocitnete se na travnatém dvorku lemovaném malou zahrádkou.

Na zápraží vás přivítá chlapík jako hříbeček, sedmdesátník s jiskrnými očima, co vyhledaly, nastudovaly či určily nespočet z tajemného i krásného světa houbařů...

V útulném pokojíku leží rozečtená historická kniha, z menšího magnetáčku se linou tóny vážné hudby podbarvující pohodovou atmosféru červnového podvečera... Záhy jsem pochopil, že hovořím s člověkem, který je schopen o svém celoživotním koníčku vyprávět na celé knihy, obklopuje ho

obrovská zkušenost a dílo: poslepované čtvrtky formátu A4 hustě popsané grafy tvoří leoporelo dlouhé 17 metrů a zachycují celou systematiku hub (unikát vhodný k vydání tiskem), obrovská kartotéka obsahující 2 300 hub na jednotlivých listech (zaručující určení prakticky každého exempláře ze světa hub), stohy rukopisů přednášek zaměřených na jednotlivá témata i roční období, v krabicích více jak 1 500 barevných diapositivů (fotografováno přístrojem EXA II) a desítky atlasů, mykologických časopisů a článků.

Z běžného interview se pro mě stal svátek, jelikož patřím rovněž mezi lid propadnuvší této zdravé vášni (mimochoodem podle koeficientu počtu obyvatel a z nich svátečních i znalých houbařů drží ČR světové prvenství!).

Zákonitě nakonec došlo sice na novinářskou zkratku, tedy připravené otázky, ale zároveň i na příslib dalších setkání.

Jak se rodí uznávaný mykolog?

Vztah k přírodě a lesu mám od dětství. Jsem Šumavák ze Stříbrných Hor u Klatov, tam jsou proslulé lesní komplexy Prašivina a Levina, do nichž vedly moje první houbařské výpravy. Ratolestí bylo v rodině Hermanů devět (pět holek, čtyři kluci) a tatínek nás brával často s sebou na „houbačku“. Vynikal mezi praktickými vesnickými houbaři (ti sbírali „praváky“ a ještě pár jasných jedlých druhů) tím, že sbíral houby prakticky po celý rok – od časného jara do konce listopadu. Otec dobře znal na osmdesát druhů, domů jsme nosili mezi třiceti až padesáti z bohatého sortimentu šumavských lesů. Houby zastávaly tehdy důležitou roli v jídelníčku mnoha rodin, zvláště těch chudších, ale jaké pochoutky z nich dovedly vesnické kuchařky vytvořit! Já jsem se tak už jako čtyřletý do lesa vždycky těšil – a nejenom na houby: věděl jsem, že tatínek má s sebou svačinu... Dodnes si vzpomínám na skvělou chuť suchého domácího chleba, jen tak posoleného. Jen jsme vešli do lesa, již jsem se ptal: „Tati, kdy bude svačina?“ Později jsem chodil na výpravy také sám nebo s partou kluků. Kolikrát nás, mladé houbaře, pak prohnal (i vyhnal) hajný Veselý, který přísně střežil lesy velkostatkáře Müllera, majitele Nalžovského zámku.

Foto z kroniky mykologů – pan Herman při práci v lese (sázení stromků). Vůně lesa mu učarovala už v dětství. Do Černčic přišel z půvabného šumavského kraje.

Ríká se o Vás, že dokážete určit až 1 500 druhů hub a dokonce vždy přidat latinský název. Jak jste získal takové znalosti?

Od táty ze Šumavy jsem měl základ houbařiny – praktikum. Byl odborné studium – tak říkají u stolu – přišlo později. Po třicet let jsem dělal signalistu na železnici, to bylo nočních služeb... práci jsem nikdy neodbyval, ale v těch dlouhých nočních hodinách bdění jsem mohl studovat. Měl jsem náramnou, takřka neúprosnou motivaci. Měsíc co měsíc se konala schůze krysského mykologického kroužku, který jsem založil v roce 1974, a na každé z nich bylo třeba přednést nový

tematický referát, možno říci přednášku. Tady vidíte ručně psané texty, poctivé přípravy. Jednou to byly hříbovitě houby, jindy dřevokazné, šlo také o ochranu lesa. A tak dál, a tak dál... Přednášková činnost v našem mykologickém kroužku se pak rozrostla do celého kraje, do škol. Hodně všem mykologům přinášelo pořádání vystav. Osobně jsem také rostl intenzivní spoluprací s tehdejší Československou mykologickou společností v Praze, jejíž členem jsem od roku 1964.

Jste uznávaný houbový kuchař – nikoli gurmán ve „žroutském smyslu“ – ale spíš gourmet, což je pojmenování labužníka. Prý dovedete připravovat z hub opravdové lahůdky?

Málokdo ví, že jsem vyučený kuchař – číšník, tedy veškeré otázky receptur i samotná výroba houbových pokrmů je moje parketa. Mám za sebou řadu úspěšných degustací na setkáních místních mykologů, ale také mimo hranice regionu. Od Liberce po Plzeň chutnaly tlačenky s houbami, v Plzni samotné si nemohli vynachválit zajímavou, natrpklou chuť líkuru ze sírovce žluto-oranžového, k nerozeznání od vaječného koňaku, ale v něm 30 % rozmixované houby, obsahuje patřičné ingredience a do 20 % alkoholu – dohromady se jedná o pití pro znalce, lék na žaludek, a to myslím zcela vážně! Vyzkoušel jsem stovky receptů včetně nálevů a stále studuji, hledám další možnosti z lesní kuchyně. Podívejte, třeba tady na stole mám atlas z roku 1998 od slovenského experta Dr. Hagary, což je zase nová inspirace, ale musím se rozčilovat, protože Slováci do každého pokrmu doslova cpou cibuli, a tak pak tlumí nuance houbových chutí.

Houby jsou výbornou, ale také někdy nebezpečnou surovinou. Nikdy jste se při svých kuchařských pokusech nedostal (jemně řečeno...) do potíží?

Člověku je vlastní zvědavost a říká se, že i „mistr pekař se někdy upeče“. Zkoušel jsem recepty na vlastní kůži jako alchymista, abych si vše ověřil a mohl bez rozpaků a rizika ten který recept doporučit přátelům. Je jasné, že jsem některá jídla musel vyřadit, ale díky malému, rozumnému dávkování a nepřehánění konzumace (dávám přednost degustací), jsem všechno přežil bez potíží. Vám nikdy nevrátilo v hlavě, zdali je ryzez pepřný opravdu pepřný – a po určité úpravě pikantní? Každopádně v tomto případě platí, že je znalost na prvním místě a že s houbami si opravdu nelze zahrávat. Opatrnost je zkrátka matkou moudrosti.

Jaká je vaše nejoblíbenější houba?

Jsem – podobně jako můj tatínek – celoroční praktický houbař. Neupřednostňuji žádný druh, ale když už si mám nějakou houbu vybrat, pak je to vzhledově pěkná a chuťově úžasná muchomůrka růžovka – „masák“. Existuje devět poddruhů, já myslím na ten ze smrkového lesa, s baculatým třeněm jako má hříbek. Takový přírodní řízek přichucený Vegetou, to je opravdu lahůdko. A nemusí být přírodní, špičkový dokáže být poté, co je obalený ve francouzském těstíčku!

Jaký je váš nejvíce ceněný úlovek?

Nechci Vás ani čtenáře ohromovat nějakými raritami, kterých jsem samozřejmě v košíku již pár měl. A tak uvedu spíše „nej“, co do velikosti: pýchavku obrovskou vážící 11,2 kg.

Máte jistě řadu kontaktů s významnými, celorepublikově uznávanými mykology...

Ano, všichni, o nichž jsme spolu hovořili v úvodu, jsou za ta léta mámi přáteli. Zvláště pak vzpomínám na Františka Smotlachu, který je pro českou mykologii podobnou postavou, jako byl Týrš pro Sokoly – prostě zakladatel...dnes již v jeho šlépějích kráčí jeho syn Miroslav. Jezdil jsem řadu let na tzv. Mykologické dny, které jsou tematicky zaměřené a kde se scházejí různé osobnosti. Houbaři (tady teoreticky...), konzultují. Z mnoha z těchto lidí jsem stále v kontaktu. Mám velkou radost, že i když mi můj zdravotní stav dnes nedovoluje opakovat krásné houbařské výpravy, mí přátelé mi posílají dopisy nebo pohledy – a líčí mi v nich nebo na nich zážitky z jejich houbaření nebo mykologických akcí.

Foto k kroniky mykologů - když se sejdou houbaři aneb Mykologický spolek Kryry se chystá na lesní výpravu za houbami, píše se rok 1987

Jaký je váš názor na vliv Měsíce na růst hub?

To je otázník zajímavý mykology po celá léta. Kolega K. Vaníček z Plzně rozesílal dotazníky, vedl statistiku a nakonec on i další experti dospěli k závěru, že Měsíc v úplňku má příznivý vliv na růst plodnic, avšak vědecky se tuto domněnku dosud nepodařilo podložit. Spíše se jedná o souhrn faktorů (počasí – déšť či vítr, stav podhoubí v delším údobí, atd.), vždyť někdy se může Měsíc třeba „zbláznit“, přesto nic neroste.

Mohl byste zhodnotit Kryrsko z mykologického hlediska?

Nejbližším a nejznámějším houbařským revírem je Knížeháj, kde existují dva okruhy: tzv. kryrský a bilenecký. Já znám a cením si především ten druhý, tzv. Peklo na straně k Bilenci...

Vím, že kryrští houbaři dovedou vytěžít – z lesů okolo asfaltové komunikace pro svaz dřeva vedoucí uprostřed jejich okruhu až ke kolešovské křižovatce „U benziny“ – opravdové zázraky, hlavně hříby praváky, dubáky, hříby hnědý, rostou zde mraky hříbu žlutomasého (lidově „babek“), ale na můj vkus je zde příliš lidí a časté suché úseky.

Souhlasím s vámi, protože když se řekne v Kryrech „U jezírka“ či „U panelky“ (pozn.: panelové komunikace směrem k hájovně), tak to tam každý zná, každý tam byl, málem abyste se obával, aby vás u houby někdo neřiznul do nohy... a další lokality?

Vroutectko má písčité, „teplý“ podklad a zde roste kolem dvou set druhů typických pro převážně borové lesy. Všimněte si, jak tam ještě za hlubokého podzimu stojí u lesních vjezdů spousty aut... je to tedy kraj zejména pro podzimní houbaření. Vřak tam také mykologové ze Žatecka a Podbořanska každoročně „zamykají les“. Ostatní lokality jsou od Kryr vzdáleny a jsou na delší dojíždění.

Opravdový houbařsky ráj se táhne od Tisu nad Blatnem přes Žihelsko (včetně Pastuchovic), také zasahuje část Jesenicka a přechází na Kralovicko a dále k Plzni. Rozhodující je vhodné podloží a také složení a stav lesa (nezdevastovaného, neodtěženého) žijícího s houbovými organismy v symbióze.

Leží před vámi otevřený atlas slovenského autora Hagary. Vy jste ho už zmínil. Čtu v něm na první straně věnování: „Příteli a učitelé věnuji žatečtí houbaři“, jsou tu razítka, podpisy. Mluvíli jsme zatím jen o kryrském mykologickém spolku, ale vy vedete i žatecké houbaře...

Tenhle milý dar jsem dostal nedávno, k dvacátému výročí založení Klubu houbařů v Žatci, pod jehož vznikem jsem také podepsán. Ale pozor! To již sedm let existoval Mykologický kroužek v Kryrech. Takže zhruba 27 let se pravidelně scházíme každou třetí neděli v měsíci od 13,00 hodin v restauraci Sokolovna v Kryrech a každá nová duše, toužící se stát kamarádem houbařem bez přívlastků „občasný“ nebo „sváteční“, je vítána. Poslední slova můžete potvrdit!

Z kroniky mykologů - momentka z jedné z mnoha houbařských setkání, pan Herman sedící druhý z leva...

Napadá mě myšlenka, že místo zasílání plodnic k expertýze poštou na Mykologickou poradnu do Prahy (s tím souvisí i placení poštovních a dalších poplatků), může Kryrsko využít znalostí pana Augustina Hermana...

Prosím Vás, poradnu dělám řadu let, rád, a zdarma! Každého rád přivítám ve svém domku, jen vloni zde zastavilo na osmdesát aut a nestalo se mi prakticky, abych neurčil exemplář...Nesmějte se, nemyslím návštěvníka, ale plodnici pro něho neznámé houby. Jen ať houby nenosí v igelitkách, to pak nerozeznáte pomalu markanty pro určení, navíc se stává takový sběr hanbou pro mykologii a také líhni toxických látek.

Chtěl byste dodat něco závěrem?

Po lese chodím pomalu. Mám samozřejmě „svoje“ místa, ale ta nejsou to nejdůležitější. Když lovíš s citem a zkušeností, pak je šance najít všude, prakticky na každém kroku. Když třeba narazím na hříbka, nechám popást oči, pak si k němu i sednu a říkám mu konejšivě: „Kamaráde, co naplat, já tě musím vzít s sebou...“ Opatrně ho vykrouťm, přikryji substrátem podhoubí otvor po plodnici, po kloboučku ho pohladím, uložím do košíku...Nespěchám v dnešní ukvapené době, množství mi již tolik neříká jako zamlada, spíš krása přírody a klid...Po chvíli kráčím dál stezkami houbařských generací...

Děkuji za rozhovor. Nezbyvá mi, než popřát Vám zdraví, hodně houbařských zážitků i elán. Abyste se ještě mnohokrát prošel po lese a popovídal si s houbami – dětmi lesa. Činíte tak s pokorou a úctou.

Rozhovor poskytl Augustin Herman v roce 1998, za redakci KR se ptal Mgr. Kamil Kraus, foto kronika MS

O DALŠÍCH OPRAVÁCH V KRYRSKÉM KOSTELE...

V opravách kryrského kostela se neustále pokračuje. Na sklonku roku 2024 a počátkem toho letošního došlo k dokončení další části opravy střechy. Jednalo se o výměnu krytiny nad celou zadní částí jednolodní stavby a nad presbytářem. O opravu se opět zasloužil místní Spolek Dietrich, který rekonstrukci našeho kostela administruje a díky němuž se daří shánět nezbytné finanční prostředky na opravy a údržbu. Tentokrát se celkové náklady vyšplhaly na 830 819,34 Kč. Na jejich úhradu přispěl Česko-německý fond budoucnosti částkou 400 000,-Kč, částku 225 000,- uhradilo Ministerstvo kultury České republiky, 110 000,-Kč vydal ze svého rozpočtu Spolek Dietrich a zbylých 95 819,34 Kč uhradila Římskokatolická farnost Kryry.

Tímto je krytina střechy na celé lodi kostela vyměněna. Výměna krytiny byla důležitou částí rekonstrukce kostela, jelikož výrazně zamezila zatékání vody do kostela a zpomalila jeho další chátrání. Kostel se díky spolku před téměř 13 lety vydal na svou záchranou misi a pokračuje dál. Díky nadšencům z jeho řad zůstane nejstarší sakrální stavba na území našeho města zachována pro další generace. Velké díky patří jak členům spolku, tak všem, kteří se na opravě podíleli, ať už finančně či jinou pomocí.

Opravy střechy nad presbytářem 2024/2025

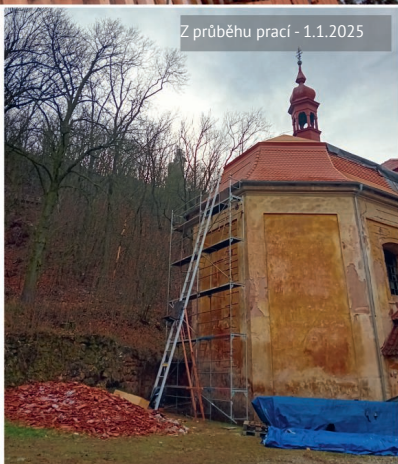

Z průběhu prací - pohled ze střechy

Z průběhu prací - 25.12.2024

Foto, text Petr Hradil, Emílie Mazourová

Z průběhu prací - 1.1.2025

**POZVÁNÍ VEŘEJNOSTI NA II. SOUSEDSKOU SLAVNOST
U KRYRSKÉHO KOSTELA, 7. ČERVNA 2025
"ČLOVĚK KOSTELU, KOSTEL ČLOVĚKU"**

CO NOVÉHO U KRYRSKÝCH HASIČŮ?

Co tento rok chystají kryršští hasiči? Soutěže, výlety, školení, pomoc při zajištění společenských akcí i křest nového vozu.

Začneme hned s těmi nejmladšími. Na začátku února se malí hasiči zúčastnili soutěže TFA liga Severu junior. Zkratka TFA znamená „Toughest Firefighter Alive“, což lze volně přeložit jako „Nejtvrdší hasič přežije“.

Tato soutěž simuluje náročné podmínky, se kterými se hasiči mohou setkat při výkonu svého povolání a testuje jejich fyzickou zdatnost a odolnost.

Toto kolo proběhlo v Brozanech nad Ohří a zúčastnilo se ho 131 závodníků. Účast našich nejmladších byla velká a získali i krásné umístění. Matěj Lucjuk v kategorii 3 – 5 let skončil na 10. místě z 32 zúčastněných. Anna Valentejová v kategorii 3 – 5 let obsadila 9. místo z 28 zúčastněných. Jiří Pubal v kategorii 9 – 11 let 15. místo z celkově 43 soutěžících a Ema Uhlířová v kategorii 9 – 11 let získala 18. místo z 33 zúčastněných. Všem patří velká gratulace a už teď probíhají tréninky na další kolo, které se bude konat v Ústí nad Labem 31. 5. 2025.

Dále se ještě zúčastní závodu Stimax Cup, kdy první kolo proběhne 26. 4. 2025 v Ústí nad Labem. Závody jsou volně přístupné, tak neváhejte přijet malé závodníky podpořit.

Letos už stihli navštívit Hasičské muzeum v Mašřově s panem Forgačem, který dětem přednášel o historii hasičství. Kromě soutěží plánují ještě několik výletů a aktivit, například výlet do bazénu v Chomutově. V létě by také mladí hasiči chtěli uspořádat příměstský tábor jako formu náboru pro děti ze široké veřejnosti. V plánu jsou různé tréninky a soutěže, ale i výlety, třeba do Techmánie a DinoParku v Plzni.

I dospělí hasiči budou mít velmi napílné. I oni se zúčastní soutěží TFA liga a Severu, Tohatsu Cup. Letos poprvé budou pořádat i první kolo Tohatsu Cup, a to přímo ve cvičném areálu v Kryrech dne 27. 4. 2025.

Kromě školení, seminářů a zajištění požárního dozoru na kulturních akcích, také plánují účast, a to již tradičně, na Hasičských slavnostech v Litoměřicích a na charitativních akcích „Běh upřímných srdcí“ na jezeře Milada a Hasíme šupinou – rybářské závody hasičů letos nově v Novém Strašci.

Co je ale letos největší událost pro všechny kryské hasiče? Kdo sleduje sociální sítě, tak už asi tuší – nové zásahové auto. Vůz značky Tatra je momentálně ještě ve výrobě ve THT Polička, s. r. o., ale už to nebude trvat dlouho a Tatra bude doprovázet hasičský sbor

na jejich nelehké práci. Slavností křest JSDH a SDH Kryry proběhne 28. 9. 2025 v rámci Svatováclavské poutě na náměstí ČSA Kryry. Všichni jsou srdečně zváni.

Text, foto Alice Hromádková

**Pozvánka
spolku Lekaf Kryry**

**Předprodej vstupenek
už nyní v Městské
knihovně Kryry
tel. 725 935 966**

**vstupné:
předprodej 300 Kč
na místě 350 Kč**

LEKAF
Kryry

Vás zve na koncert zpěvačky

**EVA
ADAMS**

z legendárního duu Eva a Vašek
s bratrem Hynkem

čtvrtek
19. 6. 2025
19:00
**Letní kino
Kryry**

Parkování v areálu Letního kina.
Hromadný svoz pro osoby s
omezenou hybností od kostela.
Občerstvení zajištěno.

Vstupné:
Předprodej **300 Kč**
Na místě **350 Kč**

Vstupenky v síti
GoOut

**PŘÍPRAVA NA JARNÍ SEZÓNU 2025,
SOUSTŘEDĚNÍ V HEŘMANICÍCH
A - TÝMU A DOROSTU,
HALOVÉ TURNAJE
MLÁDEŽNICKÝCH TÝMŮ**

V lednu od 22. 2. 2025 - 26. 2. 2025 hráči A - týmu a dorostu absolvovali společné soustředění v tréninkovém areálu v krásné lokalitě v Heřmanicích v Podještědí.

Jak to celé hodnotí trenér dorostu Tomáš Pták? Mohl bys nám nastínit průběh soustředění?

Soustředění bylo primárně zaměřeno na rozvoj kondice, hráči odtrénovali tři tréninkové jednotky za den, jejich přístup k náročným tréninkům byl skvělý.

Jak bys zhodnotil fyzickou připravenost kádru před absolvováním soustředění? Kde jste viděli naši největší slabinu, a co jste udělali pro její odstranění?

Celkově byla fyzická připravenost hráčů velmi rozdílná, díky našemu širokému záběru. Cílem krátké 12 denní přípravy před soustředěním byla především snaha o srovnání úrovně připravenosti jednotlivých hráčů.

Jaký byl přístup a morálka hráčů k fyzické přípravě? Remcalí?

Přístup hráčů byl skvělý, kdyby neremcali v zimní fázi přípravy, bylo by něco špatné s ohledem na náročnost tréninků, celkově nelze hráčům nic vytknout.

Na soustředění proběhla i práce s balónem, jsi spokojen s natrénovanou technickou vybaveností?

Soustředění nebylo o pilování práce s míčem, největší slabinou našich týmů (dospělých i dorostu) je právě fyzická připravenost.

Otázka ohledně ubytování, jak hodnotíš to? A co jídlo? Chtěl bys něco dodat závěrem?

Soustředění v Heřmanicích beze zbytku splnilo naše očekávání, zázemí bylo na vysoké úrovni, ubytování i jídlo na jedničku.

Celkově mám velkou radost z přístupu všech hráčů, jsem přesvědčen o tom, že i výsledky v soutěži budou odpovídat náročnosti přípravy. Jako naprosto zásadní vnímám také vliv nového trenérského týmu dospělých, rukopis obou je již nyní patrný na herním projevu týmu.

Soustředění probíhalo od středy do neděle. Obsahovalo jak náročnou fyzickou přípravu, tak i práci s balóne. Jak to celé hodnotí trenér František Jankovič společně s Petrem Lávičkou? Mohl bys nám nastínit průběh soustředění?

Průběh soustředění byl zaměřen převážně na kondici, ale samozřejmě nechyběla i herní cvičení. Na soustředění jsme absolvovali celkem 3+1 dobrovolný ranní výběh cca 5 km, poté 4 dopolední tréninky a 3 odpolední tréninky.

Jak bys zhodnotil fyzickou připravenost kádru před absolvováním soustředění? Kde jste viděli naši největší slabinu, a co jste udělali pro její odstranění?

Fyzická připravenost týmu nebyla ideální a byla to slabina, kterou bylo potřeba ihned řešit. Proto jsme přípravu začali hodně kondičními a posilovacími tréninky, které pokračovaly i na soustředění.

Jaký byl přístup a morálka hráčů k fyzické přípravě? Remcali?

Hráči fyzickou přípravu vzali kladně a i když to občas je hodně náročné, tak na sobě makají a výsledky jsou parádní. Za tento přístup jsme strašně rádi a vážíme si toho, že fungujeme jako tým. Remcat budou vždycky, ale to k tomu patří.

Na soustředění proběhla i práce s balóne, jsi spokojen s natrénovanou technickou vybaveností?

Na soustředění jsem už zapojil i více herních záležitostí s balóne, které je potřeba stále ještě zdokonalovat a pilovat, aby to bylo podle našich představ.

Otázka ohledně ubytování, jak hodnotíš to? A co jídlo? Chtěl bys něco dodat závěrem?

Ubytování a jídlo na soustředění bylo úplně v pohodě, i prostředí na běhání a trénování bylo parádní. Na závěr bych chtěl všem poděkovat za účast na soustředění, za přístup k tréninkům a za chování.

Do soustředění se zapojilo dohromady 29 hráčů (15 dorostenců a 14 zástupců A-týmu). Na otázky nám odpověděly dvě stálice svých kategorií - Richard Jambor (A-tým) a Kryštof Turek (dorost).

Jak bys zhodnotil program soustředění?

RJ: Program soustředění byl velmi dobře připravený a věřím, že by nám měl pomoci s nadcházející částí sezóny.

KT: Program byl skvělý. Soustředění bylo naplánované tak, aby splnilo účel.

Co fyzická příprava? Dělalí vám tréninky obtíže?

RJ: Tréninky byly určitě náročnější, ale daly se zvládnout.

KT: Fyzická příprava je vždy obtížná, zvláště takhle na soustředění, ale myslím si, že jsme to všichni zvládli skvěle.

Je něco, co bys vytknul trenérům?

RJ: Něco by se našlo, ale kdybych to zmínil, tak by příští trénink byl o to náročnější. Teď si samozřejmě děláme srandu. Trenérům nic vytknout nemohu. Věnují se nám ve svém volném čase a toho si vážíme.

KT: Určitě ne, i kdyby něco bylo, tak to nemůžu říct.

Jak se líbilo ubytování? Co prostředí?

RJ: Ubytování nebylo vůbec špatné. Tréninkové hřiště vedle ubytování a nedaleko parádní vodopády. Pro fotbalové týmy je to super areál. Jediné co bych vytknul, tak cestou na pokoj se muselo vyjít hodně schodů (2. patro) a některým to po tréninku dělalo docela problémy.

KT: Ubytování bylo fajn a hlavně v krásném prostředí se skvělou tréninkovou plochou. Obzvláště je to tu hezké v zimě, když je tu zasněžená krajina.

Sekretář klubu Lukáš Hájek, vyhlíží jarní část fotbalové sezóny. Tu odstartoval A - tým dohrávkou v neděli 2. 3. 2025 v Litvinově s Mezibořím.

Jaké jsou jeho pocity před startem jarní části sezóny? *"Těšíme se na jarní část sezóny. V zimní přestávce jsme tvrdě pracovali a věříme, že se to v jarních zápasech projeví."* Jaké jsou cíle týmu pro jarní část sezóny? *"Naším cílem je umístit se v horní polovině tabulky a předvádět kvalitní fotbal, který bude diváky bavit. Chceme zásadně zlepšit výkony z podzimu, které se nám vůbec nelíbily."* A jaké změny se udály v kádru během zimní přestávky? *"V kádru došlo k menším změnám, Miloš Nitek a Aleš Reininger šli zkusit I. A třídu do Klášterce nad Ohří. Do našeho týmu pro jarní část se zapojil Zdeněk Machyna, který přivádě zkušenosť a klid ve středu pole. Do týmu se vracím i já na pozici brankáře, kde se snažím zvýšit konkurenci a zabojovat o post jedničky. Dále jsme se zaměřili spíše na doladění detailů, fyzické kondice a herní projev."* Jak se tým připravoval na jarní část

Dodal bys něco závěrem?

RJ: Chtěl bych poděkovat klukům a trenérům za skvělé soustředění. Myslím, že jsme si ho pořádně užili. Děk samozřejmě patří i těm co nás finančně podpořili.

KT: Asi bych dodal jen to, aby se nám všem dařilo a využili jsme, to co jsme zde natrénovali a naběhali.

za SK Havran Kryry se ptal: David Hájek

sezóny? *"Příprava probíhala v plném proudu. Trénovali jsme jak na hřišti, tak jsme v hojném počtu odjeli na zimní soustředění. Odehráli jsme i několik přípravných zápasů, ve kterých jsme se zaměřili na herní projev a taktiku."* Jaké jsou Lukášovy osobní cíle pro jarní část sezóny? *"Mým osobním cílem je pomoci týmu k co nejlepším výsledkům. Chci, abychom jako klub a tým udělali v jarní části sezóny další krok dopředu."* A co by vzkázal fanouškům klubu? *"Chtěl bych fanouškům poděkovat za jejich podporu v podzimní části sezóny a pozvat je na jarní zápasy. Věřím, že je v jarní části sezóny čeká spousta kvalitního fotbalu a že budeme společně slavit úspěchy."*

ÚSPĚCHY MLADŠÍCH ŽÁKŮ

Mladší žáci sloučeného týmu Podbořan a Kryry se probíjeli do finálové skupiny A zimní ligy, kde se v neděli 16. února 2025 utkali o celkové prvenství s týmy Cítolíb, Mladotice, Žatce a Postoloprta. Na závěr to nebylo na celkové vítězství a získali bronzové medaile, když ve finále dvakrát poznali hořkost porážky. I tímto jim gratulujeme k tomuto úspěchu a děkujeme za reprezentaci.

STARŠÍ PŘÍPRAVKA

Bohužel starší příprava ročníků 2014 a 2015 nepostoupila do finálové skupiny A. Svůj boj o umístění svedla 23. 2. 2025 ve skupině B, kde se utkala s týmy Krásného Dvora, Postoloprta a Lištan. Ročníky 2014 ve skupině B nepoznaly hořkost porážky a po dobrém výkonu se v zimní lize halové kopané tým umístil na celkovém šestém místě. Ročníky 2015 se také velmi dobře umístily, a to na celkovém 8. místě. Zvláštní poděkování patří trenérům Miroslavu Zlatohlávkovi, Josefu Vágnerovi a Janu Sklenářovi za jejich trpělivost a nadšení, se kterými se věnují mladým fotbalistům. Jejich práce je klíčová pro rozvoj dětí a jejich úspěchy na hřišti.

Starší žáci

Mladší žáci

Starší přípravka 2014

Starší přípravka 2015

STARŠÍ ŽÁCI

Stříbrné medaile obdrželi kluci se sdruženého týmu SK Havran Kryry/TJ Tatran Podbořany v halovém turnaji v Podbořanech. V neděli odehráli poslední svá utkání, kde našli jen jednoho přemožitele tím byli vrstevníci ze Žateckého Slavoj. Gratulujeme ke krásnému 2. místu z celkové účasti 10 celků. Doufáme, že se bude dařit stejně tak i na přírodní trávě v jarní části sezóny. V neděli jsme měli finálový turnaj a po dvou výhrách, jedné remíze a jedna prohra s budoucím vítězem (Žatec) jsme skončili druzí, což považujeme za velký úspěch. Velká gratulace všem hráčům a rodičům za podporu.

MLADŠÍ PŘÍPRAVKA

Mladší přípravka, 2016 dosáhla skvělého úspěchu postupem do finálové skupiny A zimní ligy, kde budou bojovat o celkové vítězství. Ročník 2017, nejmladší

účastníci zimní ligy, si rovněž vedl velmi dobře a zaslouží pochvalu za své výkony v základní skupině. Oba ročníky předvedly v prvních dvou kolech kvalitní hru a mohou se v závěrečném kole těšit na zaslouženou odměnu.

Zvláštní poděkování patří trenérům Danovi Kalaninovi, Zdeňkovi Poborskému a Pavlovi Tošnerovi za jejich trpělivost a nadšení, se kterými se věnují mladým fotbalistům. Jejich práce je klíčová pro rozvoj dětí a jejich úspěchy na hřišti.

Rodiče a fanoušci mohou být na své mladé fotbalisty právem hrdí a těšit se na další úspěchy v jejich fotbalové kariéře.

*Text, foto: David Hájek, Lukáš Hájek
bez jazykových korektur redakce*

SK HAVRAN KRYRY Z. S.

TJ TATRAN PODBOŘANY Z. S.

ROZLOSOVÁNÍ JARO 2025

DATUM	A tým - Kryry		A tým - Podbořany		Dorost		starší žáci		mladší žáci	
2. 3. 2025	V - Meziboří	14,30			D - Černovice/Strupčice	10,00				
					UMT					
8. 3. 2025	V - Duchcov	12,15								
9. 3. 2025					V - Pokratice/Litoměřice	11,00				
15. 3. 2025	D - Málkov	10,30								
16. 3. 2025					D - Most/Souš	14,00				
22. 3. 2025	V - Blatná	11,30	V - Holedeč	15,00						
23. 3. 2025					V - Břlna	10,00	V - Ervěnice-Jirkov	10,00	V - Ervěnice-Jirkov	11,45
29. 3. 2025	D - Dobroměřice "B"	10,30	D - Vrutek	16,00						
30. 3. 2025					D - Nětčovice	14,00	D - Břlna/Oldřichov	10,00	D - Břlna/Oldřichov	11,45
5. 4. 2025			V - Tuchařovice	16,30			V - Louny	10,00	V - Louny	11,45
6. 4. 2025	V - Údlice	16,30			V - Kadaň	12,00				
12. 4. 2025	D - Meziboří	10,30	D - Citoliby	16,30						
13. 4. 2025					V - Černovice/Strupčice	10,00	D - Kadaň	10,00	D - Kadaň	11,45
19. 4. 2025	V - Dubí	10,30	V - Postoloprty	17,00						
20. 4. 2025					V - Podlasky	10,00	V - Zatec	10,00	V - Zatec	11,45
26. 4. 2025	D - SKP Kadaň	10,30	D - Peruc	17,00						
27. 4. 2025					D - Litvínov (Podbořany)	14,30	D - Kořany	10,00	D - Kořany	11,45
3. 5. 2025			V - Máchalupy	17,00	V - Mošlany	10,00				
4. 5. 2025	V - Chlumčany	17,00					V - Děčín	10,00	V - Děčín	11,45
10. 5. 2025	D - Louny "B"	10,30	D - Vrbno	17,00						
11. 5. 2025					D - Louny	14,00	D - Most/Souš	10,00	D - Most/Souš	11,45
17. 5. 2025	V - Březno	10,30	V - Lipnice	14,00	V - Zatec	10,00				
18. 5. 2025							V - Klášterec	10,00	V - Klášterec	11,45
24. 5. 2025	V - Chlumeč	13,30	V - Kody	17,00	V - Teplice	10,00				
25. 5. 2025							D - Ervěnice-Jirkov	10,00	D - Ervěnice-Jirkov	11,45
31. 5. 2025	D - Buřkovice	10,30	D - Všíkov	17,00						
1. 6. 2025					D - Chudrov	14,00	V - Břlna/Oldřichov	10,00	V - Břlna/Oldřichov	11,45
7. 6. 2025			V - Hříbkov	17,00	V - Děčín	10,00	D - Louny	10,00	D - Louny	11,45
8. 6. 2025	V - Černčice	17,00	Turnaje starší, mladší přípravky a bambiny areál TJ Tatran Podbořany							
14. 6. 2025	D - Osek	14,00	D - Pátek	17,00	D - Roudnice	10,00	V - Kadaň	10,00	V - Kadaň	11,45
15. 6. 2025										

D - domácí utkání / V - venkovní utkání

Dorost hraje své utkání v areálu SK Havran Křivý

Starší a mladší žáci hrají své utkání v areálu TJ Tatran Podbořany

NEDELE 27. 4. 2025 HASIČI AKCE - AREÁL SK HAVRAN KRYRY

VELIKONOČNÍ JARMARK

NA 1. NÁMĚSTÍ V MOSTĚ

11. – 19. 4. 2025

12. 4. SOBOTA

10:00-10:45
TS ONE
10:00-10:45
Divadélko Šnežek: Velikonoční putování poji Trápy

14. 4. PONDĚLÍ

14:00-16:00
Pásmo písniček a tanců 1. MŠ
10:15-10:45
Pěvecký sbor 11. ZŠ Perlicka
16:00-16:30
Taneční studio Kamily Hlaváčkové

15. 4. ÚTERÝ

10:00-10:30
Pěvecký sbor 11. ZŠ Kordák
10:45-16:15
TS ONE
16:30-17:30
Pásmo vystoupení zájmových kroužků ŠVO

16. 4. STŘEDA

Dětský pěvecký sbor Pernohládek Most a Černolák Žatec
10:00-10:45
The F.A.C.T.
10:00-16:30
Taneční studio Kamily Hlaváčkové
16:30-17:00
Clavie cordium

17. 4. ČTVRTEK

16:00-16:00
Pěvecký sbor 11. ZŠ Perlicka se žapeji
16:30-16:30
The F.A.C.T.

18. 4. PÁTEK

14:00-14:45
Pohádkový jubileum
16:00-16:30
Taneční vystoupení ZUŠ Moskevská

19. 4. SOBOTA

14:45-15:30
Zdeněk Polách s Matyškem
16:00-16:00
Karol a Kofko

Stánkový prodej / zvířátka / koláčů
Zdobte program vyhrazen.

most **VAJEČ MÁME DOST!**

Velikonoce

18. - 20. 4. 2025 10:00 - 16:00

NA KŘIVOKLÁTĚ

VSTUPNÉ 160 Kč

- Jarmark s programem
- Prohlídka zdobených hradební interiérů bez průvodce
- Učinkující:
 - Kubula**
 - Čabík**
 - Bára a kamarádi**
 - Skalanka (pá)**
 - Osminka**
 - Jiskra 58 (ne)**
- Moderuje: Pavel Sebek
- 19. 4. vyjíždí historický vlak **Valenta Rail s.r.o.** z Prahy na Křivoklát a zpět.

<https://www.hrad-krivoklat.cz/cs>

DRPRAHA **Region** **STEADY** **ALBUKLIK**

Chlubilo se vejce jedno

Výstava nových kraslic ve sbírce našeho muzea

13. 3. - 20. 4. 2025

Vernisáž 13. března od 17 hodin s vystoupením dětí MŠ Alergo Žatec

REGIONÁLNÍ MUZEUM K. A. POLÁNKY V ŽATCI

Hlavní budova muzea
Husova 102, Žatec
www.muzeumzatec.cz

STEBENSKÉ VELIKONOCE

17. - 19. 4. 2025

DĚTSKÁ VELIKONOČNÍ STEŽKA
BLÍŽŠÍ INFORMACE NA VÝVĚSCE VÍ, STEBNO A NA FB

19. 4. 2025

14:30 HOD. SLAVNOSTNÍ ODHALENÍ PAMĚTNÍHO Kříže
PŘED KOSTELEM SV. JANA KRTELE
15:00 HOD. VYSTOUPENÍ DĚTSKÉHO PĚVEČKÉHO SBORU KORÁLEK Z MOSTU V KOSTELE SV. JANA KRTELE

• OBČERSTVENÍ OD NÁŠTVÍNIKŮ VÍŘANO - PÍTI ZABÍSTENO!

FARNOST KRALOVICE **STEADY** **OSADNÍ VÝBOR STEBNO**

O Velikonocích s otcem Alexandrem Siudzikem

Milí čtenáři,

Velikonoce se rychle blíží, a jak všichni víme, jsou to nejsvětější a nejdůležitější křesťanské svátky.

Je to čas, kdy si připomínáme zmrtvýchvstání Pána Ježíše, což je základ naší víry. Letos připadnou Velikonoce na 20. dubna. Je to pohyblivý svátek, který se slaví v neděli po prvním jarním úplňku, jak bylo stanoveno již na koncilu v Nikaie. V roce 2026 se Velikonoce uskuteční 5. dubna.

Pokud ještě nevíte, jak se během Velikonoc slouží bohoslužby, rád bych vás seznámil s tím, jak tento čas prožíváme v církvi.

Začínáme Květnou nedělí – tento den je zvláštní, protože svěcení ratolestí připomíná příchod Pána Ježíše do Jeruzaléma, kdy ho vítali lidé mávajíc palmovými ratolestmi. A nebo také Pašijovou nedělí, protože se čte evangelium o umučení Ježíše Krista. Ratolesti, které se požehnají v tento den, se pak páli, a jejich popel se využije na Popeleční středu v roce příštím, kdy začíná postní období.

Poté přichází Svaté tři dny, tedy Triduum Sacrum, které je vrcholem Velikonoc.

Vše začíná Zeleným čtvrtkem večerní mší svatou, která připomíná ustanovení svátostí – kněžství a Eucharistie. Je to moment, kdy Ježíš rozdává svým učedníkům poslední večeři, při níž ustanovuje svátost, která nás spojuje s ním.

Velký pátek je den, kdy se neslaví běžná mše svatá, ale probíhá Velkopáteční bohoslužba. Čteme pašije – příběh o utrpení a smrti Ježíše, uctíváme kříž, přijímáme svaté tělo a uctíváme Boží hrob, který je otevřený až do večera. Je to hluboký a tichý den, plný modliteb a rozjímání.

Následuje Bílá sobota, den ticha, kdy se také neslouží mše svatá, ale během dne probíhá adorace u Božího hrobu. Večerní mše je však již slavnostní a začíná požehnáním ohně, který

symbolizuje Kristovo vzkříšení. Tento večer je dlouhý, ale krásný, plný liturgie slova a modlitby. Znovu zazní Aleluja, což je radostný výkřik, který vítá Vzkříšeného. A právě tuto noc se křtí noví členové církve – dospělí, kteří přicházejí ke Kristu.

A nakonec, Velikonoční neděle, den, kdy slavíme vítězství života nad smrtí, kdy oslavujeme zmrtvýchvstání Pána Ježíše. Na tuto neděli se přinášejí do kostela pokrm, které se žehnají – vajíčko, chléb, sůl, beránek a křen. Tyto symboly Velikonoc mají hluboký význam a připomínají nám Kristovo obětování i naše vlastní duchovní obnovy. Tato tradice je skvělou příležitostí, jak zapojit děti a přenést do jejich srdcí radost z vzkříšení. Velikonoce jsou časem naděje, lásky a znovuzrození.

Nezapomeňte prožít tyto svátky s celou rodinou a ve společenství vry.

Srdčně vás zv, abyste přišli oslavit Velikonoce společně s námi v kostele v Podbořanech. Budeme se těšit na setkání s vámi!

Přeji vám požehnané a radostné Velikonoce!

S úctou a v modlitbě,
Alexandr Siudzik, CSsR

Liturgie se uskuteční:

Zelený čtvrték 18:00

Velký pátek 15:00

Bílá sobota 18:30

Neděle velikonoční 10:00

(v Kryrech v kapli na Faře ve 14:00)

KONIKLECE - VZÁCNÉ KLENOTY NAŠÍ PŘÍRODY

Koniklec otevřený - biotop

Prvním druhem je **koniklec luční český** (*Pulsatilla pratensis* subsp. *bohémica*). Tento druh je v Česku nejrozšířenější a je typický tmavě fialovými květy

Koniklec luční český 2.4.2021

Koniklece jsou nápadné a v jarní přírodě nepřehlédnutelné rostliny, oblíbené pro krásné velké květy nejen botaniky, ale i všemi návštěvníky přírody. Také skalničkáři a většina vlastníků okrasných zahrad s oblibou některé druhy pěstují na svých skalkách nebo záhonech. Méně už je ale známo, že v naší republice roste celkem 5 druhů konikleců, z nichž dva jsou v přírodě extrémně vzácné, další roste jen na Moravě a zbývají tak dva (a ty představím v tomto článku), které mají své lokality výskytu i v severozápadních Čechách, jeden dokonce přímo v blízkém okolí Kryr a druhý v nedalekých Doupovských horách a na jejich okrajích.

visícími dolů, které nikdy nejsou úplně rozevřené. Nelze si též nevšimnout výrazného ochlupení jak stvolu, tak dokonce i okvětních lístků, což rostlinu chrání jak před pozdními jarními mrazíky, tak i před vysycháním. Roste s oblibou na stepních slunných lokalitách a sušších trávnících, lze jej nalézt přímo u Kryr (ale zde bohužel na stráni, která bude přiléhat k plánované přehradě, takže jeho další výskyt zde je velmi nejistý), dále pak třeba u Dvrců, na Šibeníku a Kozím hřbetu u Buškovic, na Rubínu či na Dětaňském chlumu.

Druhým a nápadnějším druhem je **koniklec otevřený** (*Pulsatilla patens*), který je charakteristický velkými, za slunečného počasí široce otevřenými fialovými až modrofialovými květy.

Na vhodných lokalitách, což jsou slunné travnaté stráně s propustnou humózní půdou, kterých ale není bohužel mnoho, roste ve větším počtu trsů, což je pak vskutku impozantní podívání. Tento koniklec má v Česku těžiště výskytu v Doupovských horách, největší porosty pak tvoří v jejich severní části poblíž vrchu Havran, který se ale nachází v nepřístupné části vojenského újezdu. Nicméně roste i na východním úpatí Doupovských hor mimo vojenské cvičiště, a to severozápadně od Radonic, kam už se dostane i běžný návštěvník a může se tak pokochat pohledem na tyto jedinečné rostliny.

Oba zmíněné druhy konikleců kvetou v první polovině jara; poslední roky, kdy se více otepluje a jaro přichází dříve, obvykle na přelomu března a dubna. Nutno ještě upozornit, že konikleců není radno se dotýkat, za prvé jsou silně jedovaté a za druhé přísně chráněné, koniklec luční jako silně ohrožený a koniklec otevřený dokonce jako kriticky ohrožený druh!

Na závěr malá zajímavost: název koniklec nemá nic společného s koňmi ani klecí, ale je odvozen od staršího názvu poniklec, což je slovo vzniknuvší od staroslovanského výrazu poniknouti, které znamená hlavu sklonit – to je typické zejména pro svěšené květy koniklece lučního.

Text, foto Jan Kneifl

Koniklec otevřený 30.3.2024

kapitola pátá

PODPORA STAVOVSKÉHO POVSTÁNÍ V REGIONU, V PODRUČÍ DLOUHÉ VÁLKY A ŠLECHTICKÉ PROMĚNY MĚSTA

Basilejská kompaktáta, Česká konfese i Rudolfův majestát se časem projeví jako dokumenty či ujednání pouze slibující náboženskou svobodu. Sto let po nástupu Habsburků na český trůn probíhala krutá a dlouhá válka, která zasáhla nejen celé české království, ale nakonec i celou Evropu. Třicetiletá válka byla konfliktem s mnoha rozměry a důsledky, které ovlivnily právě Evropu po mnoho generací. Válka ukázala, jak nebezpečně mohou náboženské a politické neshody eskalovat a jaká je cena války pro lidi a státy. Konflikt způsobil obrovské lidské ztráty a ekonomické škody, které trvaly dlouhá léta, zotavení se vleklo a bylo nekonečné ve všech krajích...

Od roku 1566 vlastní město Kryry Mikuláš Popel z Lobkowicz, který jej získal sňatkem s dědičkou celého panství Anežkou (Annou) z Gutštejna. Kryry jsou součástí celého majetku Chyše, Lubenec a Podbořany, do té doby patřící k petrohradskému panství. Nový majitel zastával úřad hejtmána Starého Města pražského a hejtmána žateckého kraje. Mikuláš Popel z Lobkowicz pak roku 1577 zastavil pustý hrad Kryry s několika vesnicemi Jindřichovi Brozanskému z Vřesovic. A dalo by se uvést, že se kruh téměř uzavírá. Nejedná se totiž o nikoho jiného, než o vnuka slavného Jakuba (zvaného spíše Jakoubka) z Vřesovic.

se stal vůdčí osobností severočeských husitů, seskupených v tzv. lounsko-žateckém svazu, sestávajícím ze Žatce, Loun a Slaného. Byl to právě on, kdo velel husitským vojskům, která stála za mnoha útrapami našeho regionu a města v dobách radikálního husitského hnutí, v němž Kryry přišly i o svůj hrad (při druhé křížácké výpravě jej zničila křížácká vojska) a nemínuly je ani krvavé pohromy v podhradí. Jakoubek po sobě zanechal jednoho syna a pět vnuků a právě větve Brozanských z Vřesovic se stala novými majiteli kryrského panství.

Jindřich byl velmi ambiciózní a snažil se obnovit někdejší rodové dominium do podoby, jaké mělo za časů jeho děda Jakoubka. Dočasně se stal držitelem také měst Toužim, Žlutice, Bilina a Kostomlaty. Za celý svůj život však nikdy nezískal politickou moc. Na sklonku života získal tvrz v Brozanech nad Ohří. V Kryrech zanechal jen nevýznamnou stopu a opět se můžeme domnívat, že se jednalo jen o nepatrný zlomek jeho rozsáhlého dominia. Kryry znamenaly jen majetek, kterého se zbavil už v roce 1579, kdy je prodal Ferdinandovi Renšpergerovi z Ronšperka a Držkovic.

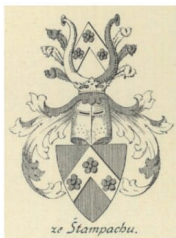
Jakub, původně chudý moravský rytíř, odešel do Čech a během husitských válek se stal jedním z husitských hejtmánů. Na počátku své kariéry působil v severočeské Bilině. Roku 1426 se podílel na vítězství v bitvě u Ústí nad Labem, kde porazil několikatisícovou rytířskou jízdu a dobyl město, které následně ovládl. Poté

Ferdinand, který zemřel už v roce 1614, vlastnil v letech 1579 – 1587 Chyši a přidružená města, od které již v roce 1580 Kryry odprodal, a to Jaroslavu Libštejnskému z Kolovrat. Zmínka o tomto významném rodě bude uvedena později. Lze uvést, že nákup a prodej různorodých statků

bylo u Ferdinanda, chvilkového držitele našeho města, na denním pořádku. Oženil se s Markétou z Fictum. Narodili se jim tři dcery a synové Jan, Adam, Vespasián a Jan Ferdinand. Poručníci nezletilých dětí a správkyní statků byla po Ferdinandově smrti jeho manželka.

Na začátku druhého českého stavovského protihabsburského povstání v roce 1618 se vdova Renšpergárová postavila na stavovskou stranu a poskytla jezdce a dva pěší. Po porážce povstání byli Renšpergárové obžalováni. Nejhuře dopadl tehdy nejstarší syn Vespasián, kterému byla zkonfiskována třetina majetku. Vlastnil Kožlany, dvůr v Čisté a Strojetic, které jsou v současné době spádovou obcí Kryry. Vespasián zemřel před rokem 1638 a zanechal po sobě syna Jana Jaroslava a statek Březnici a Strojetic, který nemohl být udržen, a proto byl prodán. Další Ferdinandův syn Adam se držel katolické strany a odešel sloužit do císařské armády. Strojetic se roku 1608 rozdělily na dvě části, jedna z nich se stala samostatným panstvím, které v tu dobu vlastnil Václav Štampach ze Štampachu, bývalý žatecký hejtman, který se v roce 1618 podílel rovněž na českém stavovském povstání. Po bitvě na Bílé hoře mu byl v roce 1622 majetek zkonfiskován, on sám v roce 1628 emigroval, jeho manželka Barbora zůstala ve Valči, kterou také vlastnil.

Kryry, Strojetic a Běšno už v tuto dobu kupuje Heřman z Questenberka jako součást panství Nepomyšl. Březnická část Strojetic, kterou vlastnil Jan Jaroslav Renšperger, byla k nepomyšlskému panství připojena až v roce 1653.

Jak již bylo uvedeno, od roku 1580 vlastní kryský panství Jaroslav st. Libštejnský z Kolovrat, který sňatkem se Zikunou Gutštejnovou (dcerou Viktorína

z Gutštejna a sestrou Anežky (Anny) z Gutštejna, dědičkou Kryry, zesnulé v roce 1581) získal sousední petrohradské panství. Pro Zikunu to bylo už druhé manželství, s Jaroslavem měli celkem čtyři syny.

Byl to ten držitel hradu, který velmi brzy pochoopil, že nemá smysl hrad renovovat a již v roce 1599 začal stavět v dolině pod hradem krásný renesanční zámek (dnes psychiatrická léčebna). Po Jaroslavově smrti roku 1595 Petrohrad zdědil třetí Jaroslavův syn - Jaroslav mladší Libštejnský z Kolovrat. Ten zemřel roku 1619 ve věku 42 let, a přestože své jmění odkázal manželce a synům, byly dvě třetiny jeho majetku zabaveny za to, že se zúčastnil stavovského povstání. K petrohradskému panství odhadnutému na 55 955 kop míšeňských tehdy patřily zámek se dvorem, tři části městečka Jesenice, Chlumčany, Chotěšov, Černčice, Bílenec, Krty, Drahous, Bukov a Vrbice. Vše koupil v roce 1622 Heřman Černín z Chudenic. Ve výčtu chybí Kryry, které byly též zkonfiskovány, jejich vlastníkem se ale stává v roce 1628 Heřman z Questenberka. Tím lze konstatovat, že se natrvalo rozchází společné cesty kryského a petrohradského panství. Kryry od těch dob patří k Nepomyšli.

V roce 1595 existoval také v Běšně samostatný statek dalšího Kolovrata, a to Beneše Libštejnského z Kolovrat. Šlo o významného pána, který zastával funkci žateckého hejtmána. Narodil se roku 1568 jako druhý syn Jaroslava a Zikuny Libštejnštic z Kolovrat. Umírá v roce 1617, jeho majetek dědí syn Jaroslav Julius Libštejnský z Kolovrat, který také velmi aktivně podporoval stavovské povstání. I jemu byl proto v roce 1623 majetek zkonfiskován (vlastnil i Kolečov) a s celou vsí byl připojen k Nepomyšli. Jaroslav Julius si později stěžoval, že zabavené statky byly účelově ohodnoceny nižší odhadní cenou a že byl poškozen. Až později jako kompenzaci obdržel v roce 1648 statek Charvatce (okres Mladá Boleslav) a v roce 1651 koupil statek Malá Chýška (okres Písek).

Jak vidno, v Kryrech a nejbližším regionu dnes přidružených obcí, došlo v popisovaných dobách k rychlému střídání šlechtických rodů, které město a obec vlastnily. Je to doba, kdy vládu v zemích Koruny české drží pevně ve svých rukou mocný rod Habsburků.

Na českém trůnu se střídají Ferdinand I. Habsburský, jehož ženou je Anna Jagelonská. Maximilián II., který si vzal za manželku svou vlastní sestřenicí, následuje Čechům nakloněný Rudolf II., poté Matyáš II. Habsburský, jehož manželkou byla vlastní neteř, Ferdinand II. Štýrský, který nechal popravít 27 českých pánů nebo český vzdorokrál Fridrich Falcký, známější pod přezdívkou „zimní král“. Bouřlivou dobu završil Ferdinand III., jehož neoblíbenější písní byl paradoxně svatováclavský chorál.

Počátek třicetileté války (1618 - 1648), která se nevyhnula ani našemu kraji, bývá tradičně spojován s revolucí stavů v zemích Koruny české proti habsburským panovníkům. Protože první dva roky probíhaly především na území Českého království a Rakouského arcivévodství, označuje se její první fáze v učebnicích dějepisu jako „česko-falcká válka“. Právě zvolením Ferdinanda II. Habsburského na český trůn, který byl zastáncem důsledné rekatolizační politiky, vyústilo ve spory o kompetenci českých stavů, vrcholem byla druhá pražská defenestrace 23.5.1618, rok na to sesadili čeští páni Ferdinanda II. z trůnu a 26.8.1619 si zvolili za krále Fridricha Falckého, kterému historie dala posměšnou přezdívku „zimní král“, neboť jen jednu zimu trvala jeho vláda (přesně jeden rok a čtyři dny).

Vše vyústilo v dlouhou a vleklou válku. Kdo z nás by neznal datum 8.11.1620 neslavné bitvy na Bílé hoře, která byla velmi zásadní pro další vývoj českého království, resp. českého obyvatelstva. Ale jen málokdo si uvědomuje, že tomuto střetnutí předcházela bitva u Rakovníka (27.10. - 1.11.1620), která dopadla nerozhodně a její dohra proběhla právě až na Bílé hoře. Toto vojenské střetnutí se velmi citelně dotklo i našeho kraje. Do Čech se podnikala tažení císařské armády i katolické ligy, která cestou plenila města, vesnice, ničila a drancovala kraj, zabíjela obyvatelstvo, které věřilo v náboženskou svobodu. Náš kraj, zejména větší města jako např. Žatec, poskytoval finanční podporu, ale také proviant nebo vojáky do krajské hotovosti. Města a příslušná vrchnost platila vojákům také stravu, výstroj a výzbroj (tzv. mustruňk – tedy vybrojování členů hotovosti). Vojáci z našeho kraje, kteří sestávali z měšťanů či poddaných např. dobývali v listopadu 1618 spolu s generálem Petrem Arnoštem Mansfeldem katolickou Plzeň. Bylo také známo, že náš kraj byl spíše krajem nekatolickým. Držitelé jednotlivých panství, včetně Kryr, byli nakloněni přímé pomoci králi Fridrichu Falckému, věřili ve vítězství českých stavů a trvalému ukončení stoleté vlády Habsburků. Dějiny se ale rozhodly jít jiným směrem. Vše končilo nebo možná začalo popravou 27 českých pánů na Staroměstském náměstí v Praze dne 21.6.1621. Mezi nimi byl např. i žatecký primátor Maximilián Hošťálek z Javořice, a to za vřelé přijetí a pohostění krále Fridricha Falckého s královnou Alžbětou Stuartovnou jedinou noc 26. - 27.10.1619 v

Žatci. Kraj dal tedy najevo, že přímo podporuje vzdorokrále a české stavovské povstání.

Král Fridrich Falcký, který v našem kraji našel podporu...

Král také velmi často pobýval v našem regionu, z jeho dochované korespondence je patrné, že určitě pobýval v nedalekém Mašově u Jana Jindřicha Štampacha ze Štampachu, a to v době, kdy probíhala bitva u Rakovníka. Tedy není vyloučeno, že v těchto dobách mohl projíždět i přes naše město, nepochybně kraj poznamenal svou stopou, vlivem i náklonností, což mělo neblahý

dopad pro celý region v době pobělohorské.

Majetek byl konfiskován mnoha českým šlechticům, mezi nimi byli i Libštejnské, kteří vlastnili Kryry a Běsno nebo Štampachové, kteří vlastnili část Strojetic. Zabavení majetku neminulo ani rod Fitcům, kteří vlastnili blízce Podbořany, jejich příbuzní Renšpergárové přišli o majetek v březnické části Strojetic, neboť poskytli též přímou vojenskou pomoc českým stavům. V těchto dobách byl také vypálen zámek v Petrohradu, k němuž patřily i Kryry. Velké starosti měl také například majitel Krásného Dvora Šimon Karel Údrčský z Údrče, který za podporu stavů přišel o polovinu majetku svým odsouzením. Ačkoliv majetek jeho manželka vykouplila, manželé se velmi zadlužili a nakonec Krásný Dvůr prodávají, majitelem se stává opět Heřman Černín z Chudenic.

Dá se tedy uvést, že některé rody za podporu povstání zchudly, některé dokonce téměř zanikly, některé na dané situaci naopak velmi získaly a zbohatly. Ačkoliv byl mezi 27 popravenými českými pány i Diviš Černín z Chudenic, jeho bratr, zde několikrát zmiňovaný Heřman Černín, v dobách pobělohorských velmi zbohatl, byl dokonce komorníkem Ferdinanda II. Štýrského, který dal k popravě pokyn. Další ze zbohatlíků dané doby byl i Heřman z Questenberka, budoucí pán Kryr. Ten od roku 1628 nabyl obrovského majetku právě na Lounsku a Rakovnicku. Ke cti mu rozhodně bylo to, že byl velkým mecenášem umění a milovníkem architektury. Každopádně Heřman byl kryrským vlastníkem v době, kdy propukla dlouhá a vleklá válka, která přímo zasáhla dvě lidské generace a ovlivnila další uspořádání v regionu. Paradoxně náklonnost k další vládě Habsburků mohla kraji pomoci, ale válečné události, kdy do Čech mířila zahraniční vojska, byly většinou zhoubou.

Heřman z Questenberka, majitel Kryr v době kruté třicetileté války

Questenberkové pocházejí z Durynska, a ačkoli nepatřili ke staré české šlechtě, přesto se výrazně zapsali do našich dějin. Na sklonku 16. století přišli do Prahy tři bratři, Kašpar, Gerhard a Heřman Questenberkové, a hledali uplatnění u dvora císaře Rudolfa II. Kašpar vstoupil

k premonstrátům do Strahovského kláštera a po bitvě na Bílé hoře se stal jedním z nejhorlivějších rekatolizátorů, jeho bratři výhodně skupovali majetky zkonfiskované evangelíkům. Gerhard v roce 1623 koupil panství Jaroměřice nad Rokytnou a o rok později panství v Bečově nad Teplou. Právě Heřman se usadil na Podbořansku jak již bylo zmíněno. Působil také jako dvorský úředník ve Vídni a vyslanec.

Konkrétní dopady hrůz probíhající války v našem městě doloženy nemáme, ale v našem regionu ano. Proudící vojska zasáhla nejvíce právě severozápadní Čechy.

První léta po porážce stavovského povstání přinesla do kraje relativní mír, po vlně konfiskací a potrestání viníků, ale propukla válka spirituální. Bylo nutné rozbit náboženskou nejednotnost. Katolická víra měla být oporou a jezuitský řád nástrojem. I v Kryrech přebírají farnost jezuité, dochází k rekatolizaci obyvatelstva. Katolíci se sem definitivně vrátili až s připojením k farnosti Nepomyšl v roce 1664. Obnovené zřízení zemské z roku 1627 prohlásilo za jediné legální vyznání v Čechách katolické náboženství. Českým protestantům, kteří nebyli ochotni konvertovat, zbývalo jako jediné řešení odejít do exilu. Lutheráni a novoutrakvisté zamířili do Saska, příslušníci Jednoty bratrské zejména do Polska. Mezi nimi byli i někteří představitelé rodu Štampachů, mající vlastnictví v našem regionu, kteří byli známým rodem hlásícím se k evangelíkům. Doba to byla velmi zlá, znamenala hospodářský pokles i nucený odchod mnoha obyvatel regionu do emigrace.

S průběhem války museli mnozí šlechtici zachovat loajlnost k Habsburkům a nastoupit do jejich armády. Tak například jednal Jaroslav Julius Libštejnský z Kolovrat, který po otci zdědil Běšno.

Ale klid rozhodně nenastal, už v roce 1631 čelila celá tato oblast prvnímú nájezdu Sasů, kteří sem vrhli nečekaně a jednali velmi krutě. Kraj platil až do roku 1632 výpalné jejich posádce do Žatce. Saským vojskům, která vrhla do našeho nechráněného regionu, velel saský kurfiřt a generál Jan Jiří z Arnimu, který se přidal na stranu obávaného švédského krále Gustava Adolfa. Byla to odvěta za řádění habsburské armády v Sasku. Arnimova invazní armáda čítala podle různých odhadů zhruba osm tisíc až devět tisíc mužů, z toho asi dva tisíce jezdců a zbytek pěšáků. Následovali ji také stovky českých emigrantů, kteří v jejím vpádu viděli příležitost k návratu a opětovnému zvrazení politických poměrů ve svůj prospěch. Tento hrůzostrašný a krvavý pochod zastavil až Albrecht z Valdštejna. Konec saské okupace přinesl trpké rozčarování českým nekatolickým emigrantům, pro něž znamenal již druhý, a tentokrát definitivní odchod z rodné země a vlasti.

Pustošení kraje máme potvrzeno i při druhém Švédsko-saském vpádu v roce 1634, kdy Švédové přitáhli k Žatci a odvezli si odtud 100 vozů kořisti a k tomu výpalné 2 800 zlatých z městské pokladny. Kromě toho zpustošili okolní vsi. Další tažení Švédů krajem v čele s generálem Banerem je datováno k roku 1639. Mnohá města sloužila i k tzv. kvartýrování vojsk, kdy se města a okolí využívala k jeho ubytování. I díky tomu se měl nejhůře venkov, ten musel uživit sebe a svou rodinu, ale zároveň odváděl povinně suroviny pro armádu do měst. K těmto účelům sloužil právě Žatec, Lutice a mnohá další města. Po regionu se pohybovaly i skupinky zběhů, kteří vraždili např. i pro obyčejnou košili či uloupenou ovci.

Náš region sloužil v této době k přemísťování vojska mezi tábory, čelil jeho nájezdům. Není doloženo, že švédská či habsburská vojska prošla přímo přes Kryry, každopádně i naše městečko odvádělo povinný podíl. Z těchto dob se také zachovala spousta pověstí o rabování. Vyslovení jména Baner pro mnohé znamenal pocit podívat se smrti do očí, obavu, strach o holý život.

V historických poválečných pramenech lze dohledat, že právě Podbořansko bylo válkou velmi zasaženo a zničeno. Jedním z důvodů byla i hlavní silniční tepna vedoucí přes region - už tehdy známá karlovarská silnice.

V následujícím textu je přesný výčet kryského obyvatelstva, který lze dohledat v historických záznamech. Jedná se o soupis poddaných podle víry z roku 1651. Ten samý rok umírá i Heřman z

Questenberka, majitelkou Kryr se stává jeho dcera Alžběta Konstancie z Questenberka (1630–1683).

Zápis provedl hejtman kraje Baltazar Hühnel, patřící k panskému stavu, pověření mohl dostat také písař Johan Halfhueber, který patřil mezi poddané. Oba byli katolického vyznání. Soupis byl pořízen na základě patentu královských místodržících z 16.11.1650.

Základním prostředkem obživy pro většinu obyvatel byla půda, kde bylo pěstováno hlavně obilí. Po válce se zde také opět obnovilo pěstování chmele, který se vyvážel už tehdy do ciziny. Naopak se zde už vůbec neobnovilo vinařství - jednoduše proto, že tržní ceny nebyly vinu příznivé.

Kryry jsou označeny jako město patřící pod obec Nepomyšl. Zároveň je zde i záznam o kryském kostele. Tedy s jistotou lze tvrdit, že i gotický kostel, který tehdy v Kryrech stával (současná podoba je až z roku 1722), byl zasvěcen Panně Marii. Stával hned vedle farnosti (tehdy farnost byla tehdy umístěna vedle kostela). Dále nechybí záznam o značném poničení kostela, o jeho špatném stavu v poválečných časech a vykradení interiéru. Nepůsobil zde žádný farář, službu zajišťovala náhradní duchovní správa. Ke kostelu se také vztahovaly různé poplatky jako např. kopy zlatých (509), počet polností (11) nebo počet krav (5 ks).

Není možné zcela přesně zjistit, kolik obyvatel bylo německé národnosti, kolik české. Záznamy byly pořízeny pouze v němčině a pouze podle chybného překladu z češtiny do němčiny u některých příjmeních lze dovodit, že se jednalo o Čechy. Veškeré obyvatelstvo bylo shledáno jako katolíci.

Kryry čítaly 71 obyvatel, Běšno 44, Strojetic 29. S určitostí je prokázána existence alespoň jednoho či dvou mlynů, kde žilo dalších 6 obyvatel, z toho dva mlynáři, jeden z nich je zároveň označen za varhaníka. V Běšně k rodině pastýře patřilo dalších 11 osob. Na ovčí farmě v Kryrech pak žily další 4 osoby. Doložena je i existence pivovaru.

Z některých jmen je uváděn Hans Schreitter, měšťan, poddaný, jeho manželka Regina, syn Adam, dcera Catharina a služka Catharina neznámého příjmení. Z dalších obyvatel Kryr je uváděn Martin Loseckh, Hans Proschka, Veit Hacht, Benesh Chlumschansky, Mathes Sickora, Martin Schelesny, Hans Schmiedt, Siemon Porna, Hans Fuchs, Wentzel Müller, Siemon Payer, Georg Ruscha, Hans Sachner, Stephan Jung, Michel Cardinal, Hans Martaczcska, Erhardt Pellman, Caspar Kaiser, Hans Tischler. Jednalo se zejména o poddané, měšťany, případně o chalupníky či spolubydlící.

Z dostupných materiálů zpracovala Emilie Mazourová

ŽIVOTNÍ JUBILEA

ŽIVOTNÍ VÝROČÍ 70, 75, 80 A POTÉ KAŽDÝ ROK

Gratulujeme spoluobčanům, kteří oslavili svá životní jubilea v měsících
prosinec leden únor

Krypy

<i>Janotová Venuše</i>	<i>Vránová Jana</i>	<i>Pekárek Jan</i>
<i>Foltán Viliam</i>	<i>Hlaváč Miloslav</i>	<i>Niebl Otto</i>
<i>Václavíková Marie</i>	<i>Lvonská Marta</i>	<i>Vrhelová Helena</i>
<i>Slanina Jaroslav</i>	<i>Lucjuková Alena</i>	<i>Burdová Miloslava</i>
<i>Trhlková Růžena</i>	<i>Melicharová Miluše</i>	<i>Goldšmídová Jitka</i>
<i>Knopová Marta</i>	<i>Melník Mikuláš</i>	<i>Týmlová Josefa</i>
<i>Gregorová Ludmila</i>	<i>Žambürková Anna</i>	<i>Michálek Vojtěch</i>
<i>Krupičková Olga</i>	<i>Mazánek Stanislav</i>	<i>Frank Vladimír</i>
<i>Melichar František</i>	<i>Krajcová Eva</i>	<i>Žáček Miroslav</i>
<i>Petružálková Eva</i>		
<i>Čaja Josef</i>		
<i>Legnerová Marie</i>		

Strojetice

<i>Blahovský Ondřej</i>	<i>Lokajíček Stanislav</i>
<i>Thlanová Marie</i>	<i>Kolářová Jarmila</i>
	<i>Leitýová Růžena</i>

Běsno

Hálek Václav

Stebno

Krausová Miloslava
Honzáková Božena

Sailer Jiří

FINANČNÍ PŘÍSPĚVEK NA ONLINE REALIZACI
TOHOTO PERIODIKA VČETNĚ ŘEŠENÍ PRO JEHO
VYDÁVÁNÍ SVĚPOMOCÍ POSKYTUJE FUNPRINT.EU

Pomáháme radnicím šetřit čas i peníze.

www.funprint.eu

KRYRŠTÍ MÁJOVNÍCI
VÁS VE SPOLUPRÁCI S MĚSTEM KRYRY
SRDEČNĚ ZVOU NA

Staročeské máje
a
Májovou zábavu

17. května 2025 v Kryrech

10:00 ZAHÁJENÍ PRŮVODU NA NÁMĚSTÍ
20:00 VEČERNÍ MÁJOVÁ ZÁBAVA V KULTURNÍM DOMĚ

PŘIJĎTE S NÁMI OSLAVIT STAROČESKÉ MÁJE
A ZATANČIT SI PŘI POSLECHU KAPELY CHILLI BAND

Předprodej vstupenek 159 Kč
PŘEDPRODEJ PROBÍHÁ V MĚSTSKÉ KNIHOVNĚ A V KVĚTINCE V KRYRECH

Vstupené na místě 179 Kč

MŮŽETE SE TĚŠIT NA
WELCOME DRINK, ZAHAJOVACÍ TANEC RYCHTÁŘE A DRUŽIČKY,
PROMÍTÁNÍ FOTOGRAFIÍ Z MINULÝCH ROČNÍKŮ, FOTOKOUTEK,
VÝBORNÝ GULÁŠ, SOUTĚŽ A PŮLNOČNÍ PŘEKVAPENÍ

Kryská rozhledna, čtvrtletník městského úřadu pro Kryry, Běsno, Stebno
a Strojeticke vydává MÚ Kryry pod číslem registrace MK CR E 2257.

Redakční rada: Barbora Bodiová, Alice Hromádková, Ing. Emilie Mazourová
Stylistická a gramatická korektura: PhDr. Mgr. Monika Raimanová, DiS., Ludmila Vinšová
Kontakt: tel.: 725 935 966, e-mail: kryryrozhledna@seznam.cz, knihovna@kryry.cz

Uzávěrka příštího čísla: 15.6.2025

Realizace: funprint.eu